CURSOS CENTRE CARLES SALVADOR

NIVELL C1

3a edició

SOLUCIONARI D'ACTIVITATS

ACPV
CENTRE
CARLES SALVADOR

CURSOS CENTRE CARLES SALVADOR - NIVELL C1 - 3a edició. Reimpressió revisada setembre 2022

AUTORES i AUTORS
Francesc Josep Costa i Fornés
Carla Mayer Garcia
Lorena Moya Casterà
Salvador Ribera Requena
Verònica Roselló Cervera
Marta Tortosa Corbí
Laia Trujillo i Ferrer
Alaitz Zalbidea Berenguer

COORDINACIÓ
Laia Trujillo i Ferrer

DISSENY i MAQUETACIÓ
Amadeu Crespo

© Acció Cultural del País Valencià
Ocubre CCC · Sant Ferran, 12 · 46001 València
Centre Carles Salvador
Tel. 96 315 77 99
www.centrecarlessalvador.org
centrecarlessalvador@acpv.cat

CURSOS CENTRE CARLES SALVADOR

NIVELL C1 3a edició

SOLUCIONARI D'ACTIVITATS

SUMARI

4 ▶ UNITAT 1. RELACIONS SOCIALS I PERSONALS

7 ▶ UNITAT 2. HABITATGE, LLAR I ENTORN

10 ▶ UNITAT 3. MÓN DEL TREBALL

13 ▶ UNITAT 4. ALIMENTACIÓ I DIETA

15 ▶ UNITAT 5. TEMPS LLIURE, OCI I VIATGES

19 ▶ UNITAT 6. MITJANS DE COMUNICACIÓ

22 ▶ UNITAT 7. SALUT, CURES FÍSIQUES I ASSISTÈNCIA SOCIAL

24 ▶ UNITAT 8. CULTURA I ACTIVITATS ARTÍSTIQUES

26 ▶ UNITAT 9. ACTIVITATS COMERCIALS I TRANSACCIONALS

29 ▶ UNITAT 10. EDUCACIÓ I FORMACIÓ CONTINUADA

31 ▶ UNITAT 11. ECONOMIA, INDÚSTRIA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA

33 ▶ UNITAT 12. MEDI FÍSIC I CLIMA

35 ▶ UNITAT 13. ENTORN SOCIOCULTURAL I POLÍTIC

UNITAT 1

RELACIONS SOCIALS I PERSONALS

LÈXIC

1

pálida	pàl·lida
elegante	elegant
pendientes	arracades
cumpleaños	aniversari
temblar	tremolar
desagradecido	desagraït
feos	lletjos
pelirrojo	pèl-roig
reñir	renyar/bonegar...
boda	noces/casament/boda
pedir	demanar
cojos	coixos
gordos	grossos
rizado	arrissat/rull/rinxolat
refunfuñar	remugar
despedida	acomiadament/comiat
tatuaje	tatuatge
bizcos	guerxos/guenyos

2

a) s'escapoleix
b) bajanada/bestiesa
c) amant
d) martingala
e) primmirat
f) bocamoll

3

a) Romandre dempeus, immòbil.

b) Els favors i l'amor no tenen necessitat de pregonar-se.

c) Els fills hereten els vicis dels pares.

d) Al final, el que tindrà raó seré jo (pare o mare).

e) Les coses es fan bé des d'un principi (projecte, educació...).

f) Les bones coses les trobes en petites quantitats (també: aquells petits poden fer-hi grans coses).

4

Té per costum encetar qualsevol mena de conversa amb un desplegament d'erudició. Es veu que és un home que ha llegit molta història i que és bastant aficionat a la música. Jo soc la mena de filla que passa completament de les amistats dels pares i de la parentela (és a dir: una filla normal), però sí que sé que al general li agrada ser admirat i que li encanta demostrar que és una persona llegida. Aquesta vegada, i després del soroll de copes que servia el pare, tot insistint en la qualitat de no sé què bevien (una beguda com el conyac però molt superior, va dir), el general ha començat una anècdota sobre com la gent es confon per tenir el mateix nom i cognom, una història avorridora que conta sovint.

5

1. gentada
2. brancam
3. pressuposar
4. greixar
5. avantpassat
6. malacostumar
7. bescanviar

6

1. f
2. i
3. c
4. a
5. k
6. l
7. e
8. j
9. b
10. h
11. d
12. g

7

	Sinònims	Antònims
espaiosa	ampla, extensa, gegantina...	reduïda, menuda, limitada...
panorama	paisatge...	_____
a poc a poc	sense pressa, detingudament...	a corre-corrents, apressadament...
resplendor	brillantor, claredat, lluentor...	foscor, obscuritat, penombra...
afebliment	esmorteïment, esvaniment....	enfortiment, envigoriment...
embruixadora	encantadora, encisadora...	repugnant, repel·lent...
muntanyosos	muntanyencs, montuosos...	plans, aplanats...
estretes	angostes, escanyades...	amples, espaioses...
encaminava	adreçava, conduïa...	desencaminava, malencaminava...
laberint	embull, embolic, dèdal...	desembull, desembolic...
trampa	martingala, enganyifa...	troballa, revelació...
pampalluguegen	llampurnen, llampeguegen...	s'enfosqueixen, s'obscureixen...

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

pa-lla
rei-na
iot
ia-io
cu-a
peix
es-tiu
ai-gua
fet-ge
moi-xa
fé-ieu
e-nuig
fruit
he-roi
lí-ni-a
prò-pi-a
mos-sén
Va-lèn-ci-a
hec-tà-re-es
Car-cai-xent

pos-si-ble
pai-sat-ge
sub-rat-llat
his-tò-ri-a
con-tí-nu-a
il-li-mi-tat
ex-pan-si-ó
par-tei-xen
gui-tar-ra
cre-uà-veu
pa-rai-güer
im-mo-bi-li-à-ri-a
as-sas-si-nat
co-en-ta
car-tut-xos
re-ins-tal-lar
al-moi-na
des-or-ga-nit-zar
as-set-jar
des-su-a-do-ra

9

1. a **2.** a **3.** b

10

1. a **2.** b **3.** a **4.** b **5.** a **6.** b **7.** a **8.** c **9.** a **10.** b

11

És una mena de bufarell glaçat, que **s'endú** els records, **però és** un **huracà** ferotge, que te'ls torna de sobte; les **llàgrimes** s'amunteguen sense voler esclafir, i aquesta mena d'abstractesa que **és** un nou pas cap al No-Res **esdevé l'única** sortida, la Gran **Solució**. O **bé** arrencar a **córrer**. Ja ho sabeu, **però**, que he corregut molt? Era una **dèria** rabent i **hermètica**, nascuda i morta dintre d'ella mateixa. Les catedrals inabastables de tantes viles **gòtiques** i els vuit-cents pisos amuntegats de les grans **metròpolis** que no et deixen veure el cel; els ponts de ferro que trenquen de dalt estant els grans rius embravits, els **dipòsits** gegantins d'un miler de **fàbriques contemporànies**, tot plegat, creieu-me, tot plegat; i **també** els temples enjeroglificats que s'escruixen en el desert secular, les muntanyes **d'alçària gairebé** divina, cofades de temples polsegosos on ballen les serps cobra i els ioguis hi somien un **Déu** divers; la bava esbromadora de la Gran Cascada, la ciutat de carcassa envellida que agonitza malalta de temps vora la Gran Muralla; l'atrotinada pedra roja de l'imperi desconegut, tot, en fi, **esdevé** un decorat **únic** pel qual passeges, amb un ritme **vertiginós**, aquest neguit sense misteri.

12

independència
saüc
subsol
promíscua
Dídac
Dénia
veïnatge
arcaïtzar

aqüífer
acuitar
béns (patrimoni) / bens (ovelles)
terraqüi
conduíem
lingüística
antiinflamatori
pèl-roig

féieu
rebesnet
esquiu
rubèola
diürn
rodamon
aïllaríeu
Hèlsinki

13

a) El govern anuncia una mesura supèrflua per a combatre l'atur.
b) La reunió per a informar i evitar el suïcidi tractarà el tema del proïsme.
c) Volem donar-vos el nostre agraïment per salvar l'eriçó que s'ofegava al camp d'arròs.
d) El pingüí del zoològic ha aguantat amb estoïcisme l'èczema mentre el curàveu.
e) Evacua la cruïlla! Un conductor amoïnat ha envaït el voral de manera egoista.
f) Si no miràreu de reüll els nous alumnes, no els aïllaríeu de la resta de la classe.

14

1. sí
2. Pasqua
3. ben
4. Sé
5. línies
6. oriünd
7. pixaví
8. creïble
9. ràpidament
10. històric
11. deia
12. seduir
13. tresqueu

15

1. a
2. b
3. a
4. c
5. a
6. b
7. a
8. b
9. b
10. a
11. c
12. a
13. b
14. c
15. a

COMPRENSIÓ ORAL

16

Transcripció

Els Llac venen de la Gavarra, de les muntanyes de Fitor, i el meu besavi d'aquesta branca fou masover a la Cavorca, un mas remot i solitari, entre cel i bosc. És una família forta i la seua gent ha fet molts anys. La generació de la meua iaia es compongué de set mainades: un noi i sis noies. El noi fou desertor, passà a França (a Reims), s'hi casà, hi tingué un fill, Gastó, que es feu matar a Verdun, lluitant per França. El fet sembla un misteri, però potser no ho és tant. De les noies, dues es casaren a Sa Bardissa (o siga a Calonge), dues a Palamós i dues a Palafrugell. Algunes d'aquestes famílies emigraren, més tard, a França. Actualment, dos cosins germans de la meua mare són anarquistes d'acció, considerats molt perillosos per la policia... Es passen la vida entrant i sortint de la presó, saltant d'un amagatall a l'altre, tan aviat són ací com a l'altra banda de l'Albera. El fet no és excepcional en les famílies del país: les branques riques, o tan sols benestants, solen ésser catòliques i convencionals; les pobres, anarquistes i estripades. A més riquesa d'un cantó sol correspondre més inconformisme a l'altra branca.

Dels avis, només he conegut la Marieta. L'avi Josep Pla morí jove, tocat per un llamp mentre contemplava, des d'una finestra del mas, una tempestat. L'avi Pere Casadevall ja era mort quan jo vaig venir al món. L'àvia materna, Gràcia Llac i Serra, segons un daguerreotip que se'n conserva a casa, fou una persona de molta suavitat, amb una clenxa sobre el front perfecte i un punt de dolçor sobre les faccions obertes i ben dibuixades.

Respostes

1. b **2.** c **3.** b **4.** c **5.** a **6.** c **7.** c

COMPRENSIÓ ESCRITA

17

1. C **2.** F **3.** A **4.** E **5.** B

UNITAT 2

HABITATGE, LLAR I ENTORN

LÈXIC

1

patio de luces	celobert/desllunat
adoquín	llamborda
vinagreras	setrilleres
mantel	tovalles
encimera	taulell
salvamanteles	estalvis, sitiet
albañal	albelló/claveguerò
fogón	foguer
descansillo	replanell, replà
secador	eixugador/eixugacabells/assecador
escollo	escull
alféizar	ampit
barreño	cossi/gibrell/llibrell
estropajo	fregall
bisagra	frontissa
estera	estora/catifa
bóveda	volta
candado	cadenat

2

a) espiera/espillera
b) endolls
c) albellons/embornals/ claveguerons
d) drecera
e) estances
f) atzucacs/culs-de-sac

3

a) Dit d'alguna cosa que no es gasta.
b) Pluja seguida i menuda.
c) Dit quan els autòctons són foragitats d'un lloc per forans.
d) Cal triar/seleccionar bé els veïns i tindre-hi bona relació. També: cadascú a sa casa.
e) Alerta dels perills de la humitat per a la salut.
f) A determinada edat, tothom té problemes.

4

Tanta runa acabava per confondre'l. La vila que reedificava amb el pensament no era la d'abans. Congregava famílies en llocs erronis, es descaminava a causa dels munts de totxos, bigues trencades, marcs estellats de portes i finestres, ferros de balcons o galeries. Trabucava numeracions de cases i rètols d'establiments: feia una sastreria d'una botiga d'ultramarins, una barberia d'una bodega; transformava l'obrador d'un cistellaire en una oficina bancària o enquibia els trulls de la vella almàssera del carrer del Timó dins la tenda de roba de la Pujada del Castell. Tant o més que la ubicació dels edificis, li costava fer reviure i encaixar els sorolls (cant de galls, martelleig de ferrers, campanades, rodar de carros, pas de cavalleries, motors de tractors i de camions del carbó, xivarri de navegants als molls, bullícia del mercat, barrinades de les mines) que componien antany la remor habitual dividida per la sirena del migdia, callada així mateix feia molts mesos. No els sentiria mai més.

5

a) antediluvià
b) rellampegar
c) emblanquinar
d) ensutjar
e) algepser
f) greixum
g) emmotlar/ emmotllar

6

1. mabre → peix
2. marbre → pedra
3. dependent → botiga
4. depenent → necessitat
5. cabal → riu
6. cabdal → importantíssim
7. cabdill → líder
8. cabdell → llana

7

	Sinònims	Antònims
A les fosques	A les enfosques, obscur...	Clar, enllumenat...
Net	Pulcre, rentat...	Brut, empolsegat...
Sencera	Completa, intacta...	Rompuda, trencada...
De puntetes	A peu de gat, d'esquitllentes...	Sorollosament, amb gran remor...
De bat a bat	De pal en pal, esbatanats...	Un clivell, un badall...
Entendria	Ablania, commovia...	Enduria, desestovava...
Estranya	Anòmala, torbadora...	Comuna, quotidiana..
Imperceptiblement	Dissimuladament, subtilment...	Fragorosament, escandalosament...
Fina	Esmolada, afuada...	Gruixuda, ampla...
De pressa	A correcuita, a correcorrents..	A poc a poc, xano-xano...
Contrariada	Disgustada, malcontenta...	Satisfeta, cofoia...
Tancades	Closes, barrades...	Obertes, desclosa...

8

embajada	ambaixada
arrebatar	arrabassar
asesino	assassí
avería	avaria
hostelería	hostaleria/hoteleria
oruga	eruga
evaluar	avaluar
estornudar	esternudar
monasterio	monestir
barniz	vernís
sargento	sergent
estandarte	estendard
revancha	revenja
resplandor	resplendor
jabalina	javelina
soberbia	supèrbia
escollo	escull
suspirar	sospirar
tormento	turment
conservadurismo	conservadorisme
ingeniera	enginyera

9

eclipsi	suborn	cònsol
diabetis	suportar	sufocar
escopir	dulcificar	trofeu
galió	escrúpol	embotit
infermeria	calorós	governamental
escodrinyar	línia	durador
nucli	capítol	

10

Més tard, quan van arribar a una altra casa, va veure les cortines **amuntegades** a terra com **llençols**, les fogueres fetes amb **mobles esberlats**, va sentir la **pudor** de la **latrina**, i la seua opinió de l'enemic es va **confirmar**. Fins que es va adonar que **entenia** les obscenitats que havien **gargotejat** a les parets, allò era obra dels soldats **anglesos**, de tropes que havien passat per allà abans que ells.

A Vimeiro, els van **apostar** als **turons**, entre els bosquets **d'alzines** i oliveres. Les ordres del **sergent** Pye eren una pluja constant; **l'ensinistrament** d'en James va funcionar i el va fer moure i **encaixar** totes les peces de l'arma en la seqüència necessària. La seua concentració era absoluta; si no estava al cas, podia perdre les mans. Encara no havia vist que passara, però li havien dit que podia passar: **t'esclataven** les mans i et dessagnaven pels **monyons**. També podia perdre els peus, perquè l'arma retrocedia sobre les rodes amb la força de la càrrega. No seria **descurat**.

11

1. escàndol	**10.** juvenil	**19.** escrúpol
2. colobra	**11.** ebenista	**20.** rètol
3. titular	**12.** joguina	**21.** «trofeu»
4. línia	**13.** vernís	**22.** suportant
5. revenja	**14.** gelea	**23.** estrafolari
6. galió	**15.** esmorzar	**24.** hongarés
7. cònsol	**16.** seguretat	**25.** escodrinyava
8. Romania	**17.** avorrir	**26.** muntanya
9. orfenat	**18.** sofrint	**27.** consular

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

12

a) Els estreps del genet no eren segurs i per això caigué del cavall.

b) La rapidesa en l'actuació de l'abadessa salvà la pagesa de la seua candidesa.

c) El ganivet que l'assassí li havia clavat en la panxa estava amagat en la gavardina de la víctima.

d) El vernís verdosenc queia a trossos de la biga cada vegada que passava el tramvia.

e) La sol·licitud de llibertat era il·legítima i no eludí la pena de presó.

f) El transsiberià il·luminava la nit dels boscos i ensutjava el plomatge dels mussols.

13

La llum que es filtra per les **claraboies** brutes **revela** una escala **deserta** en la qual les seues **passes ressonen** cautes i **vacil·lants** i, alhora, ingràvides, car **puja** sostingut per la barana **polsosa** que li **ensutja** els dits llargs i ara tendres on s'obren tot de puntets **sanguinosos** que, dors amunt, es continuen en amples **esgarrinxades** superficials que li posen la pell **tibant** i **pàl·lida**.

Totes les portes són tancades i la **quietud** és **espessa** i **tallable** mentre va muntant amb **l'alé** una mica curt, i recorre els **passadissos** més **ombrívols** que els **graons**, però ja aclarits cap al final, on acaba aturant-se davant **l'estatge** que abandonà per l'eixida, amb la bata blanca que deixà al cotxe del comerciant.

No **tusta** ni es cerca unes claus que fa temps que ha perdut. Fa girar simplement el **pom** de la porta que cedeix i penetra en el vestíbul **obscur**. Tot el pis ho és, i ell, sense obrir el llum, s'orienta pel **passadís**, cap a la cambra de bany que il·lumina per consultar-se la cara.

Els cabells, caiguts per l'exercici i les corregudes, li han **protegit** el front, però a la galta dreta té tres ditades **enceses**, una altra de més profunda a la galta esquerra i dues més a la **barbeta**, la de dalt més curta i **vorejada** de sang **quallada**.

Obre **l'aixeta** del **lavabo** i es renta lentament i **copiosa** sota el **doll** d'aigua blanca que **put estranyament**, **s'eixuga** amb la **tovallola** plena de ditades fosques i, amb un **esguard** inútil, cerca una **farmaciola** que no hi és ni hi ha estat mai.

Aleshores **s'adreça** al menjador. El llum que **encén** s'aplana en tot de **raigs** negres en la testa de l'infant que seu davant la taula, la cara inclinada sobre els **braços** estirats, tot el cos **projectat** cap a una banda, **gairebé** a punt de caure de la cadira. El llibre i els papers, un plat amb **peles** d'embotit i un **vas** on encara hi ha aigua, componen una **curiosa** natura morta a **frec** dels seus dits mig tancats sobre el **palmell**.

El mira, i el cap es **desplaça** una mica pel braç, es gira **enlaire**, sembla **gronxar-se** un moment contra la **llisa** estructura de la carn blanca i, a la fi, es **dreça** amb els ulls oberts que el **fiten** cegament. Ell **somriu**.

14

1. eficiència
2. habitatge
3. emet
4. quotidià
5. emissió
6. addicionals
7. període
8. rehabilitació
9. rehabilitació
10. capdavanters
11. assoleixen
12. emissions
13. assolir
14. intel·ligència
15. inèrcia
16. captant
17. confort
18. comptadors
19. geotèrmica
20. biomassa
21. addicionals
22. visió
23. tracta
24. interconnectats
25. col·laboren
26. simbiosi
27. centralitzar
28. xarxes
29. intel·ligents
30. bloc
31. illa
32. permetria
33. sinergies
34. habitatges
35. defensar
36. sostenibilitat
37. densos
38. passius
39. sotmeten
40. perllongada
41. desconfort
42. empitjoraria
43. façanes

15

1. a	4. c	7. c	10. b	13. b
2. a	5. c	8. b	11. a	14. c
3. b	6. b	9. a	12. c	15. b

16

a)
bonhomia
exuberant
exhaurir
fel
inharmònic
coetani
fondo
exabrupte
conhort/confort
òssia
transhumant
gentilhome

b)
borrall
contrarestar
garrí
antireligiós
prerrogativa
poca-roba
busca-raons
sabre
melmelada
irreligiós
Malva-rosa
hispanoromà

c)
fal·lera/fallera
al·legar
alegrar
alletar
infal·lible
al·lusiu
privilegi
butllofa
fallida
ratllar
rutllar/rullar
xalupa

---

d)
assumpte
empremta
avinentesa
atemptat
convalescència
circumveí
anyenc
commemorar
annexar
tarannà
emmascarar
exempt

e)
envescar
javelina
triumvirat
velló
B/visó
Istanbul
cavallerós
B/valisa
arravatament
beina
abortiu
avalota

f)
aljub
addenda
set/sec
addicció
copsar
submissió
suggestiu
salut
sotsobrar
addició
acerb/acert
sangglaçar-se

---

g)
abadessa
assertiu
brunzit
pressentiment
desglaçar
remissió
remesa
dessuadora
poetessa

àzim
pòlissa
donzella
pressuposició
acaçar
aranzel
apedaçar
sentinella
present

h)
passatger
ejecció
ensitjar
carcaix
fatxenda
ultratjar
xitxarel·lo
zumzeig
acotxar
jerarca
pessigollejar
agençar

COMPRENSIÓ ORAL

17

Transcripció

Al metge de seguida se li va encomanar l'entusiasme. En canvi, l'enginyer deia que a ell li interessava conéixer la vora de l'estany, que a l'aigua, ni menys encara en aquell tros de roca, no se li havia perdut res. Ells dos van voler embarcar-se tant sí com no, a pesar que el meu pare els advertís que amb un canvi sobtat de temps l'aventura podia resultar perillosa. En veure'ls saltar al rai, el Robert també s'hi va afegir. Van pujar, doncs, tots quatre a l'embarcació, després de deixar l'egua estacada en un ginebre davant de la cabana dels pescadors.

Quan se'n van atalaiar, ja no hi havia res a fer: havien quedat atrapats dins d'una boira espessa que no els deixava veure sinó aigua per tots cantons. Els semblava que remaven cap a la vora de l'estany, quan en realitat, sense cap punt de referència, no feien altra cosa que donar tombs. El pare xiulava l'egua a cada punt, la cridava tan fort com podia amb l'esperança que el renill de l'animal els orientés. La Mansa no va respondre, o si ho va fer, ells no la van sentir. Per acabar-ho d'enfangar, la foscor del capvespre s'abalançava damunt d'ells enfosquint la poca transparència de la boira. L'aigua era calma, com una bassa d'oli; la mala maror, però, era damunt del rai. L'enginyer rondinava contra el Claudi, repetia una i mil vegades que pel seu caprici de provar la barca ara es trobaven en aquell mal pas. El Claudi només li va respondre la primera vegada, li va dir que ell no l'havia obligat a embarcar-se, i va continuar remant en silenci. El metge també feia morros sense dir res.

Potser també estava enfadat amb el Claudi, o amb el meu pare, que al cap i a la fi era el guia, o potser amb la plataforma de troncs que feia aigües per les juntures i ell ja tenia els peus ben amarats... De tant en tant, el guia els recordava que havien de continuar remant, encara que no anaren enlloc, si no volien quedar congelats.

Quan ja s'havien resignat a passar la nit navegant a la deriva, el Claudi va donar un cop de rem a la roca, a la vegada que apareixia davant seu un iceberg fosc que emergia de l'aigua. Era l'illot del mig de l'estany. Un cop inspeccionada l'illa, cosa que no els va costar gaire, el pare va dir que si no aconseguien encendre foc, passarien molt mala nit. Entre tots van poder arrencar unes poques branques d'un pi raquític, que maldaven d'encendre amb mates de neret en un racó a recer del vent. Quan es va dissipar la fumerada i la flama començava a prendre, es van adonar que la boira s'havia esparracat i el cel s'omplia d'estels. Llavors el pare, que sabia llegir les estrelles, es va poder orientar.

Respostes

1. c	2. c	3. b	4. c	5. a

UNITAT 3

MÓN DEL TREBALL

COMPRENSIÓ ESCRITA

18

1. c **2.** a **3.** a **4.** c **5.** b

LÈXIC

1

a) On més és natural o fàcil trobar o aconseguir alguna cosa, és sovint on sol faltar.
b) (variació de l'anterior)
c) Tot acte té les seues conseqüències.
d) Defendre una mala causa o una causa perduda.
e) Tindre la barba llarga.
f) Anar darrere de tot.
g) Estar aturat, sense poder treballar per falta d'una cosa o persona important.
h) Els pares influeixen els fills per a bé i per a mal.
i) Els professionals cuiden més el seu treball de portes enfora que a sa casa, perquè és en casa dels altres d'on obté beneficis.
j) A qui t'ha de salvar la vida física o espiritual, la reputació o el patrimoni, no pots mentir-li perquè t'estaràs perjudicant.
k) Fins i tot els millors professionals poden cometre errors.
l) S'usa per a indicar que una faena és inútil, que es desfan contínuament les coses que s'han fet abans.

2

cisell → cisellador, ciselladora
pell → pelleter, pelletera
oficina → oficinista (oficiniste, -a)
gravat → gravador, gravadora
moda → modista (modiste, -a)
taxi → taxista (taxiste, -a)
drap → draper, -a/drapaire
gelat → gelater, gelatera
campana → campaner, campanera
manxa → manxaire/manxador, -a
eben → ebenista (ebeniste, -a)
corretja → corretger, corretgera

- Sufixos: *-dor*, *-dora* / *-ista* (*-iste*, *-a*) / *-aire* / *-er*, *-era*.
- Sufixos sense femení: *-ista* i *-aire* (són invariables).

3

1. bombera
2. cuinera, xef
3. ferrer
4. música, cantant
5. electricista
6. cisteller
7. mecànic
8. llanterner o lampista

5

TEXT 1

1. autònoma
2. impresos
3. despeses
4. guanys
5. quotes
6. parats
7. emprenedora
8. crisi

TEXT 2

1. manyà
2. torner
3. dobladora

TEXT3

1. impressor
2. escorxaire o escorxador.

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

6

l'illa	la imatge	l'heroi
l'O (l'oest) / el O (oxigen)	l'oïda	l'anormalitat
na/la Isabel	l'uixer	el hàmster
la humanitat	n'/l'Imma	la hisenda
la infermeria	l'opinió	el/l'*striptease*
l'ungla	la ira	el/la ianqui
	l'escola	la efe

7

a) La ira de l'heroi era temible.
b) Des d'ací veiem l'encarregat.
c) Ha arribat a la una en punt.
d) Des de l'accident no és la mateixa.
e) A l'ombra s'està molt millor.

8

la UGT	l'IVA	l'EGB	l'UCI
l'OTAN	l'AVL	la RENFE	la ITV
la SIDA	l'FMI	la BBC	l'IES
la UV	l'NBA	l'ONG	l'STEPV
l'ONCE	la NASA	l'UJI	el PIB

9

Els dissabtes vaig a **cals** oncles **pel** camí **de l'**horta. **El** iaio vivia abans sol a una alqueria **als** afores **de la** ciutat, però **a l'**hivern hi feia molt de fred, així que la va vendre i ara viu amb els oncles **a la** urbanització. No és el mateix, clar, però s'hi conforma. A més, eixint **de la** urbanització i girant de seguida **a l'**esquerra es passa **pel** pont que creua la séquia i s'arriba **al** camí **de la** marjal, on a ell li agrada passejar cada vesprada.

Hui la mare m'ha dit: «no oblides visitar **el** iaio, que té una cataracta **a l'**ull i està molt greu.» L'han d'operar, però ell s'hi nega. I és que té por d'anar **a cal** metge per si li punxa al cul, com quan era menut... Ara **l'**avi ja gairebé no s'hi veu, però de més jove era un mestre **en l'**art **de l'**escultura, tot i que ell volia ser-ho **de l'**eben. Però no hi havia mestres ebenistes **al** poble i tampoc hi havia diners, així que va acabar formant-se i treballant com a escultor.

Era un vertader artista. Li encarregaven obres que viatjaven per tot el món. Una vegada li compraren una escultura i se l'endugueren **al** País Basc, així que tota la família anàrem d'excursió a veure-la. Jo era menut, però recorde que durant el viatge dormírem **a l'**hotel del port i que m'impressionà aquella mar tan enfurismada. Ara, cada vegada que passe **pel** nord, m'agrada tornar a visitar aquella mar tan diferent **de la** nostra.

10

a) huitanta-tresena / vuitanta-tresena
b) dos-cents seixanta-set anys
c) cinc-cents mil euros
d) tres-centes setanta-quatre lliures
e) cent dues mil quatre-centes vint-i-sis boletes de vidre
f) un milió huit-centes setanta-sis mil setze papallones / un milió vuit-centes setanta-sis mil setze papallones

11

grecoromà	llevaneu	escuradents
bub-bub	antimilitar	milhòmens
matadegolla	xino-xano	setciències
nord-americà	mà-llarg	para-sol
tallaungles	pèl-roig	no-violent
bocamoll	camacurt	no-ficció

12

a) Per fi ha presentat la seua tesi sobre l'art preromà centreeuropeu.
b) L'actual panorama socioeconòmic no afecta gens els arximilionaris estatunidencs.
c) L'exconseller és un gran aficionat a la ciència-ficció.
d) Atés el clima politicosocial, els tres països van signar un pacte de no-agressió.
e) Construiran un gratacel entre el poliesportiu i l'autoescola.
f) Si camineu xino-xano cap al nord-oest arribareu al penyasegat en mitja hora.

13

a) S'entristia pel que / per allò que li havien dit.
b) Uf, com és de llarga aquesta pel·lícula...! / Que n'és, de llarga, aquesta pel·lícula...! / Que llarga que és aquesta pel·lícula...!
c) El pitjor del cas / Allò pitjor / El pitjor de tot és que mai no escolta el que dius.
d) Això no té importància... El més important / El millor de tot és que estigueu bé.
e) Potser / Tal volta / Tal vegada / A la millor / Possiblement / Probablement m'he explicat malament: el que vull dir és que en parlarem després.
f) No m'importa gens ni mica, vine al més prompte possible / com abans millor.
g) Encara recorde com de bé / que bé que ho passàvem quan érem adolescents...

14

Fins ~~**el**~~ diumenge no vaig saber si vindria o no. ~~**El**~~ que no avise m'emprenya molt, però, ~~**per lo vist**~~ **pel que es veu/sembla**, ~~**lo**~~ **el/allò** que més li agrada a ella és donar sorpreses. El somriure que se li dibuixa a la cara quan ho fa no té preu... Com quan va tornar del seu viatge ~~**per**~~ **pels** Estats Units i **(l')**Argentina i ens va dir: "em case **el** dimarts 23 d'abril ~~**per lo civil**~~ **pel jutjat**!". Els pares van fer-se de tots ~~**els**~~ colors i la iaia tenia **l'**aspecte de morta, de ~~**lo pàl·lida que**~~ **com de pàl·lida/tan pàl·lida com** es va quedar. Els cosins, **les** ties i els germans, tots a ~~**la**~~ casa, vam cridar sobtats: "però si això és d'ací a un mes!". Tots excepte la iaia, clar, que es quedà com un estaquirot i no va badar ~~**la**~~ boca al llarg de la vesprada.

A partir d'aleshores tot van ser presses, perquè el casori havia d'estar enllestit ~~**el**~~ **al** més prompte possible. Quan eixíem ~~**de l'**~~ **d'**escola o del treball havíem d'anar a ca **la** sastressa a prendre mesures per als vestits. La pobra dona no donava **l'**abast cosint, tallant, tornant a prendre mesures... Va ser un desgavell absolut, però ~~**per lo menys**~~ **almenys** tot estigué a punt a temps. Això sí, des d'aleshores, ~~**el**~~ sorprendre està totalment prohibit a ma casa.

15

1. b	**3.** b	**5.** b	**7.** a	**9.** c
2. c	**4.** b	**6.** b	**8.** c	**10.** c

COMPRENSIÓ ESCRITA

16

1. V
2. F
3. V
4. b
5. b
6. Envernissar
7. Combregar

COMPRENSIÓ ORAL

17

Transcripció

L'auge del cotreball

El cotreball (de l'anglés *coworking*) és, en essència, una forma cooperativa de treballar entre diversos professionals independents que pertanyen a diferents sectors. Aquests comparteixen un mateix espai o centre, així com els equipaments i la infraestructura bàsica, com ara un domicili social, connexió a internet, equip multifunció per a la impressió de documents, sala de reunions, arxiu, àrea de cuina-*office*, etc.

El resultat és un ambient molt favorable a la col·laboració, l'aprenentatge, les relacions professionals, l'intercanvi d'experiències i coneixement i l'aprofitament de sinergies, molt lluny de les carències i l'aïllament que suposa, per exemple, el treball des de casa. Per tant, aquest concepte de treball està molt enfocat a emprenedors/es, professionals liberals, *freelancers* i microempreses.

L'origen del cotreball se situa als Estats Units d'Amèrica, on algunes dades apunten al fet que gairebé 1 de cada 5 persones professionalment actives desenvolupen la seua activitat en espais compartits. A Europa, com a conseqüència de la crisi econòmica, hi ha un alt percentatge de gent en situació d'atur que està reorientant la seua carrera professional "reconvertint-se" en emprenedors. Tant aquests com els emprenedors vocacionals tenen la necessitat d'optimitzar les despeses operatives, especialment en els primers anys del projecte, i és aquí on el cotreball els és d'utilitat, ja que els permet l'accés a un entorn de treball professional a un cost molt assumible, molt per sota del cost que implica habilitar una oficina convencional.

Un centre de *cotreball* no és un viver d'empreses ni un centre de negocis, que malgrat alguns punts en comú (equipament i infraestructura compartida), no afavoreixen la cooperació entre els professionals de la "comunitat", sinó que es tracta d'un espai de gestió i col·laboració, autèntiques eines de cooperació i un veritable canvi en la forma de treballar.

Amb aquestes dinàmiques, fórmules i espais s'està configurant una nova "societat col·laborativa". Aquest model social està cobrant protagonisme a causa del difícil context actual, i ofereix alternatives tant pel que fa als treballs i les estructures empresarials com a la forma de viatjar, allotjar-se o comprar.

Respostes

1. b **2.** c **3.** c **4.** a

18

1. g	**3.** i	**5.** d	**7.** b	**9.** c
2. j	**4.** f	**6.** a	**8.** h	**10.** e

UNITAT 4

ALIMENTACIÓ I DIETA

LÈXIC

1

Llegums: cigrons, faves, garrofons, llentilles, fesols o mongetes, soja...

Cereals: arròs, ségol, ordi o civada, avena, bulgur, mill, quinoa, blat, dacsa o blat de moro, espelta...

Herbes aromàtiques: orenga, jolivert o julivert, llorer, timonet o timó, romer o romaní, alfàbega, espígol, fenoll, sàlvia, anís...

2

- ametles/ametlles
- nous/anous
- crispetes, roses, borles o cotufes
- gingebre
- creïlles
- pimentons
- bròquil o bròcoli
- pésol/pèsol
- encisam/enciam o lletuga
- cireres
- nabius
- gerds
- albercocs
- bresquilles o préssecs
- prunes
- magrana
- síndria o meló d'Alger/ d'aigua
- maduixes.

3

1. c	**5.** r	**9.** p	**13.** n	**17.** b
2. h	**6.** j	**10.** e	**14.** l	**18.** o
3. k	**7.** q	**11.** a	**15.** d	**19.** g
4. m	**8.** s	**12.** i	**16.** f	**20.** t

4

TEXT 1	TEXT 2	TEXT3
1. b	**1.** gambes	**1.** c
2. a	**2.** amanida/ensalada	**2.** a
3. a	**3.** pinyons	**3.** b
4. b	**4.** sucós	**4.** b
5. b	**5.** alls	**5.** b
6. c	**6.** galeta	**6.** a
7. a	**7.** esmorzar	**7.** c
	8. carn	**8.** c
		9. b
		10. c

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

5

1. La teua / la meua
2. El nostre / al seu
3. La vostra / seua
4. Al seu / la nostra
5. Els seus / ma o la meua / els nostres

6

1. al meu	**4.** les seues
2. el seu	**5.** seu
3. el teu	**6.** la teua

7

a) L'artista noruec que et sembla tan rude ha resultat ser un homicida perillosíssim.
b) L'alcaldessa belga que ens ha visitat no és gens elegant ni cortesa.
c) L'heroïna d'aquell còmic era valenta i forta.
d) Com que és tan ingènua va vendre l'egua, la truja, la somera i la gossa a la jerarca i ara està sempre trista.

8

a) Els estruços van fer uns mossos voraços als entrepans, però només n'arrencaren uns trossos escassos.
b) Als zoològics hi havia uns traços oblics que separaven els ossos russos de les egües més veloces.
c) L'urbs ha posat en marxa un pla per a combatre el virus.
d) Han inclòs uns annexos als seus textos/texts en què parlen dels linxs que habiten als boscos/boscs.

9

És impressionant el que una olor pot provocar en la nostra memòria, com si fora/fos un estratagema del nostre cervell per a situar-nos justament en un moment, amb una persona o en un lloc concrets.

En el meu cas, l'olor del lleixiu és com un senyal directe per a viatjar al passat i, de sobte, tornar a estar a casa de l'àvia/la iaia, sempre tan neta i pulcra/polida. I clar, a poc a poc van brollant la resta dels records: la xicoteta/petita/menuda casa de dues/dos altures als afores (que semblava encara més diminuta al costat del gratacel de nova construcció), el costum d'arribar d'escola i córrer a la cuina, d'on sempre eixia/sortia una aroma deliciosa a menjar casolà, del bo, del de gaudir amb cullera i temps: arròs amb fesols i naps, *putxero*/olla, els llegums que portaven del poble, els espinacs amb samfaina... i, sobretot, les postres, que era on l'àvia / la iaia es lluïa de veritat: mel i mató, pastissets de moniato, arrop i talladetes. El record és tan viu que, fins i tot, sembla que puc sentir en els dits el tacte de les tovalles/estovalles de fil o la remor del vell rentavaixella, que tenia un programa de llavat/rentat interminable que ens acompanyava tota la vesprada/tarda mentre jugàvem a escacs sota un llum groguenc a causa del corrent elèctric de 125 W. Ai, quin enyor / quina enyorança d'aquells sabors tan autèntics de la meua infància/infantesa!

COMPRENSIÓ ESCRITA

10

1. Crus, pimentons, pans, grossos, índexs, trossos, èxtasis.
2. Perquè tradicionalment les paraules acabades en *-or* eren femenines.
3. *Enlaire*: alce, sostinc a una certa altura; i *en l'aire*: penjant en l'espai, dalt.
4. PARONÍMIA: alhora / a l'hora, enlloc / en lloc, gairebé / gaire bé, potser / pot ser...
5. M'encisa / cobrir o adornar, adobar / parle, dialogue, converse / blana, tova / tanque.

COMPRENSIÓ ORAL

11 Transcripció

Eres el que menges

Cap dieta és igual per a dues persones, ni tan sols per a una mateixa persona sempre, ja que hi ha molts factors que canvien al llarg del temps. Si volem seguir una bona alimentació només hem de tenir en compte algunes condicions bàsiques que ha de tenir qualsevol dieta saludable.

La majoria de les persones ens hem preguntat algun cop quina és la dieta perfecta o la millor de totes les que hi ha a l'aparador de l'alimentació saludable. Hi ha gent amb una salut i un físic admirable que fa dietes molt diferents: macrobiòtica, crudivegana, vegana, vegetariana, frugívora, alcalina, del grup sanguini... I encara en podríem citar moltíssimes més.

Cada dieta té seguidors i defensors al darrere, i cadascuna l'avala algun metge o científic que en defensa els beneficis perquè ell mateix la fa o ha vist resultats increïbles en pacients o clients. Però això no vol dir que aquella dieta siga la bona i única per a tothom, només que és el tipus d'alimentació que s'ajusta a les necessitats úniques d'aquella persona en aquell moment determinat, ja que hi ha factors que canvien, com la constitució, la condició interna i l'estat de salut, els gustos personals, l'activitat física, el clima del lloc on viu i fins i tot la procedència ètnica o les tolerànciesi/o intoleràncies alimentàries.

De l'aprofundiment, estudi i investigació de les més de cent dietes es poden extreure unes conclusions i premisses bàsiques de què hem de fer si volem seguir una bona alimentació saludable. Entre aquestes trobem: eliminar o reduir al màxim qualsevol aliment refinat, eliminar els aliments processats que es compren al supermercat convencional i reduir al màxim els aliments envasats, i menjar més verdures (i moltes de fulla verda). També hem d'escoltar el cos, respectar les seues necessitats i el rellotge biològic: menjar quan tinguem gana i no fer-ho ni perquè toca ni per saciar emocions. A més, hem de prioritzar la qualitat sempre per sobre de la quantitat, sobretot quan comprem aliments d'origen animal, i hem de menjar aliments de diferents colors perquè tenen antioxidants diferents que ajuden a prevenir malalties.

Per finalitzar, una altra de les recomanacions que, a més, s'ha de fer encara que mengem alguna cosa que no deguem, és que hem de mastegar-ho i menjar-ho tot amb consciència. Si, addicionalment, sofrim patologies o desajustos de salut, cal no automedicar-se, ni amb medicaments convencionals ni amb superaliments.

Núria Roura, www,etselquemenges.cat (adaptació)

Respostes

1. c **2.** b **3.** a **4.** b

UNITAT 5

TEMPS LLIURE, OCI I VIATGES

LÈXIC

1

cubilete	gobelet
ajedrez	escacs
danzas	danses
tragaperras	escurabutxaques
armónica	harmònica
balonmano	handbol
atasco	embús
tráfico	trànsit
peonza	trompa, baldufa
cometa	milotxa, catxirulo / catxerulo
botones	grum
cantera	planter
seguro	assegurança
bolso	bossa
veraneante	estiuejant, estiuejador
verbena	revetla / revetlla
gandulería	mandra, gossera, peresa
buzo	bus

2

a) tapet
b) capbussada
c) esprintar
d) portaequipatge
e) peatges
f) bitla/bitlla/birla

3

a) Les males accions són castigades.
b) Sempre es troba una manera de burlar les lleis.
c) Cal seguir allò conegur i no dreceres dubtoses.
d) No estar per jocs.
e) Estar ple de negocis bruts.
f) Ser una persona malaltissa.

4

Totes les preguntes del llibre-joc estan dirigides a un públic ampli, a qui no li cal cap tipus de formació científica per a «enganxar-se» al joc i continuar aprenent. L'objectiu és clar: fer que el lector aprenga i passe una bona estona alhora. Tanmateix, i especialment si el receptor és un membre de la comunitat científica, *Triviacat Ciència* també persegueix posar-nos a prova per si pensem que ja som prou sabuts.

És possible que algunes aplicacions dissenyades per als nostres telèfons intel·ligents li facen la competència, però no he trobat cap alternativa tan lleugera i rigorosa com aquesta. I encara que, des del meu punt de vista, l'encant del joc del Trivial va més enllà de les preguntes i respostes i, potser, es queda en el tauler, els amics i la «lluita» pels formatgets, s'ha de reconéixer que *Triviacat Ciència* és una alternativa ben entretinguda per a viatges sense companyia, temps d'espera i vesprades d'avorriment. Tal volta / Tal vegada / Potser/ A la millor / Possiblement / Probablement, en aquest cas l'encant es troba en les nostres inquietuds personals i, sobretot, en les nostres ganes d'aprendre. I així, potser és veritat que (parafrasejant la sentència de Vasili Smyslov, virtuós dels escacs) al *Trivial* – com en la vida– el millor adversari és un mateix.

5

a) empresonar
b) nassut
c) peuot
d) sovintejar
e) embossar
f) empolsegar
g) borinotejar

6

1. sens → mancat de
2. cens → padró
3. jeure → tombar
4. lleure → oci
5. celler → vi
6. seller → bicicleta
7. cella → pèls
8. sella → seient

7

	sinònims	antònims
1. desolació	desconhort, dissort...	conhort, encoratjament...
2. allunyat	apartat, retirat...	atansat, apropat...
3. fressa	soroll, brogit...	silenci, emmudiment...
4. deleroses	desitjoses, cobejoses	desinteressades, abnegades...
5. il·luminat	lluminós, diàfan...	enfosquit, negrós...
6. ordre	mesura, harmonia...	desordre, desgovern...
7. remei	solució, determinació	obstacle, entrebanc..
8. se'n fotia de mi	se'n reia, se'n burlava...	em respectava, em valorava...
9. planys	queixes, laments...	rialles, bromes
10. desembarcar	baixar	pujar, abordar
11. caríssima	costosíssima, dispendiosíssima...	baratíssima, rebaixadíssima...
12. encantadors	seductors, encisadors...	malcarats, desagradables...
13. desastrosament	calamitosament, desastradament...	reeixidament, folgadament...
14. aborígens	natius, nadius, autòctons...	forasters, estrangers...

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

a) Preneu aquestes fruites i veneu-les en el mercat.
b) No vull que reba les visites en barnús.
c) No ha aconseguit que les botes càpien/càpiguen a la maleta.
d) Mai veiem les sèries que m'agraden a mi.
e) Els condemnats rebran la pena que meresquen.
f) Si no veies el tren que venia, com volies que creuàrem la via quan digueres?

9

	Indicatiu	**Subjuntiu**	**Indicatiu**	**Subjuntiu**
Jo	comence	comence	vaig	vaja
Tu	comences	**comences**	vas	vages
Ell/a	**comença**	comence	va	vaja
Nosaltres	comencem	comencen	**anem**	anem
Vosaltres	comenceu	comenceu	aneu	**aneu**
Ells/es	comencen	comencen	van	vagen

	Indicatiu	**Subjuntiu**	**Indicatiu**	**Subjuntiu**
Jo	debat	debata	estenc	estenga
Tu	debats	debates	estens	estengues
Ell/a	**debat**	debata	estén	estenga
Nosaltres	debatem	debatem	**estenem**	estenguem
Vosaltres	debateu	debateu	esteneu	estengueu
Ells/es	debaten	**debaten**	estenen	**estenguen**

	Indicatiu	**Subjuntiu**	**Indicatiu**	**Subjuntiu**
Jo	cresc	cresca	incloc	incloga
Tu	creixes	**cresques**	**inclous**	inclogues
Ell/a	creix	cresca	inclou	incloga
Nosaltres	creixem	cresquem	incloem	incloguem
Vosaltres	creixeu	cresqueu	incloeu	inclogueu
Ells/es	**creixen**	cresquen	inclouen	**incloguen**

	Indicatiu	**Subjuntiu**	**Indicatiu**	**Subjuntiu**
Jo	sec	sega	faig	faça
Tu	seus	**segues**	**fas**	faces
Ell/a	seu	sega	fa	faça
Nosaltres	seiem	seguem	fem	**fem**
Vosaltres	seieu	segueu	feu	feu
Ells/es	**seuen**	seguen	fan	facen

	Indicatiu	**Subjuntiu**	**Indicatiu**	**Subjuntiu**
Jo	afegisc	afegisca	recull	reculla
Tu	afegeixes/afegixes	afegisques	reculls	reculles
Ell/a	afegeix/afegix	afegisca	**recull**	reculla
Nosaltres	**afegim**	afegim	recollim	recollim
Vosaltres	afegiu	**afegiu**	recolliu	**recolliu**
Ells/es	afegeixen/afegixen	afegisquen	recullen	recullen

10

	MENJAR	RESPONDRE	DUR	MOURE
Jo	-	-	-	-
Tu	menja	respon	dus/duus	mou
Ell/a	menge	responga	duga	moga
Nosaltres	mengem	responguem	duguem	moguem
Vosaltres	mengeu	responeu	dueu	moveu
Ells/es	mengen	responguen	duguen	moguen

	PERDRE	TINDRE/TENIR	OBRIR	EIXIR
Jo	-	-	-	-
Tu	perd	tin/tingues	obri	ix
Ell/a	perda	tinga	òbriga	isca
Nosaltres	perdem	tinguem	obrim	isquem
Vosaltres	perdeu	teniu/tingueu	obriu	eixiu
Ells/es	perden	tinguen	òbriguen	isquen

11

a) fou, fiu
b) feu
c) respongué
d) pensàreu, diguí, volguí
e) pengí, arreglàrem
f) maregí, estiguí.

12

I

1. s'aturà
2. isqué
3. tragué
4. recordà
5. pensà.

II

6. era
7. feia
8. sabia
9. era
10. deien
11. deia
12. recordava
13. podia
14. pensava
15. podia
16. se'n recordava
17. semblava.

13

a) plovent
b) pres
c) transcorregut
d) traient/traent
e) conclòs
f) difós
g) debatent
h) pertanyut/pertangut
i) defés
j) romàs

14

1. parlàvem
2. véiem
3. era
4. moguen
5. estiga
6. permetem
7. obria
8. contradiguera
9. fora
10. concloíem
11. hi haguera
12. ocorren
13. viatja
14. alenteix
15. poden
16. transcorren
17. agafe
18. viatge
19. mate
20. engendre
21. arribaré
22. naixerà
23. som
24. resulten
25. agafe
26. me'n vaig
27. trobe
28. Fique
29. emporte
30. he anat
31. torne
32. Trac
33. erigeixen
34. vaig portar
35. ha construït
36. Explicaré
37. agafe
38. me'n vaig
39. trobe
40. llig
41. resol
42. M'aprenc
43. munte
44. viatge
45. Busque
46. ensenye
47. convenç
48. escriga
49. ix
50. va sorgir
51. Hi ha

15

1. ha protagonitzat
2. inèdita
3. emprenedor
4. orientar
5. afrontar
6. intuir
7. ha generat
8. mil·lenni
9. respon
10. construït
11. inèdita
12. anticipar
13. lustre
14. Es tracta
15. ressorgiment
16. considerat
17. preponderància
18. diàspora
19. lligats
20. ha acomplert
21. ressorgir
22. oralitat
23. semblava
24. fiblada
25. esdevenir
26. caracteritzat

16

1. b	**4.** a	**7.** c	**10.** b	**13.** a	**16.** b
2. a	**5.** c	**8.** b	**11.** c	**14.** b	**17.** a
3. b	**6.** a	**9.** a	**12.** b	**15.** c	

COMPRENSIÓ ORAL

17

Transcripció

Aquestes darreres setmanes he descobert que puc viure sense microones, sense cafetera, sense aspiradora i sense les bombetes del rebedor i el passadís. Sí, l'obsolescència d'uns quants aparells de casa programada per al mateix mes sense notificació prèvia. Massa despeses imprevistes. Bé, això de les bombetes no té perdó, però mira, ho vas deixant i al final ja t'has aprés les distàncies a les palpentes. Fa temps que visc sense tele i no només puc viure així, sinó que visc millor. Puc viure uns dies sense tabac i, si cal, fer-me passar el desfici fent mitja amb un cabdell de llana, ara del dret ara del revés. Però no, no puc viure sense telèfon mòbil. L'intent no ha durat ni vint-i-quatre hores. I, evidentment, no podria viure sense internet. Que, de fet, un mòbil sense internet, per a què el vols?

Com totes, l'obsolescència del mòbil també va aparèixer sense avisar, un dia de bon matí. La nit abans tot era en ordre i l'endemà ja no s'engegava. Un drama, és clar, i merda-ara-què-faig i a sobre era diumenge i tot tancat. Després d'haver regirat calaixos i no trobar cap mòbil vell per a sortir del pas, vaig pensar que potser era una mena de senyal, una oportunitat per a mirar de tornar a viure com vivíem abans, quan no portàvem la vida en un xip a la butxaca. I a taula, entre el got i la forquilla. I al sofà, interrompent el capítol de l'últim llibre o de la sèrie de torn. I a la tauleta de nit, després d'haver fet el repàs per les xarxes abans de tancar el llum. I al lavabo (sí, tu també). I, com a molt lluny, a la bossa/ronyonera/motxilla quan anem pel carrer.

Ni de conya. Impossible. Es pot saber com punyetes ens ho féiem a l'era pre-*smartphones*, és a dir, no fa ni deu anys? La rutina encabida en mig pam quadrat. L'alarma del despertador, l'agenda, les cadenes de ràdio, el correu electrònic, el calendari menstrual, la música, tots els contactes dels qui només tens el número de telèfon, el Twitter, el Facebook, l'Instagram, els diaris, les converses de Whatsapp, l'última entrevista enregistrada que encara has de transcriure, el GPS, el mapa, fotos, vídeos, i que cadascú hi afegisca les seues *apps* indispensables. I ara digues-me que renuncie a tenir tot això a l'abast, que surta de casa amb la butxaca buida i que mire de no atabalar-me per si algú em truca o m'envia un missatge important, per com esbrine els horaris de tren o per com passe l'estona de la cervesa mentre tots els col·legues estan abduïts davant la minipantalla.

Podem arribar a ser tan ridículs, com es veu en les fotografies d'Eric Pickersgill, que ha plasmat en blanc i negre l'impacte de la 'telefonmobildependència' en les nostres relacions quotidianes. Instantànies d'on ha fet desaparéixer els mòbils i en què els personatges mantenen tota la concentració en unes mans ara buides.

La cosa té nom: *nomofòbia*, de l'anglés 'no-mobile-phone phobia', i els qui no en pateixen es deuen poder comptar amb els dits. Tot plegat m'ha portat a proposar-me de reduir uns quants graus la dependència del mòbil i de la connexió permanent amb el món virtual. Tot i que no vaig parar fins que diumenge al vespre no vaig aconseguir un telèfon de recanvi.

Respostes

1. c **2.** c **3.** b **4.** c **5.** a

COMPRENSIÓ ESCRITA

18

1. no puc dir amb sinceritat que el que m'agrada més del món és viatjar.
2. No volia reconéixer que em feia més il·lusió preparar el viatge, còmodament instal·lada davant del meu ordinador, planificar, localitzar, pressentir l'experiència, que no pas viure-la.
3. T'aporta coses bones, però et posa en risc.
4. Potser al món hi ha dos tipus de persones: les que quan veuen passar un avió, allà dalt, pensen
5. Admet, això sí, que amb el temps aquell viatge creix a dins meu i m'agrada remirar l'àlbum de fotos.

UNITAT 6

MITJANS DE COMUNICACIÓ

LÈXIC

1

cartelera	cartellera
titular	titular
gaceta	gaseta
semanario	setmanari
spot	falca/espot
montaje	muntatge
risa	rialla
insertar	inserir
almacenamiento	emmagatzematge
conexión	connexió
emisor	emissor
ruidos	sorolls
eco	ressó
trabalenguas	embarbussament/travallengües
tutear	tutejar
parrilla	graella
claqueta	claqueta
largometraje	llargmetratge

2

a) (mots) encreuats
b) ressenya
c) esquela/necrològica
d) acudits
e) capçalera
f) editorial

3

a) No us heu de distreure de les coses importants.
b) Les coses han quedat malament.
c) Moltes paraules i pocs fets.
d) D'alta categoria social.
e) Fer una mala passada a algú.
f) Subornar.

4

Dins del marc que pretenem delimitar, cal parar una atenció especial al doblatge. Efectivament, el camp del doblatge oferix un nivell de llengua oral, que posseïx la qualitat de no ser un oral espontani, sinó que està basat en un guió escrit, traduït d'un altre idioma. Per això, no admet, en línies generals, tots els recursos expressius del llenguatge col·loquial que són típics de la producció pròpia (concursos, telenovel·les, programes d'humor, magazins...). Tampoc són vàlids els mateixos criteris de correcció que s'apliquen a l'escrit, tot i que no és incompatible amb la correcció normativa.

L'exercici de la traducció comporta no pocs problemes, ja que no solament es traduïx el guió (escrit), sinó també les característiques culturals i l'adequació a les imatges (que són les que manen). Per tant, cal tindre un coneixement adequat tant de la llengua de partida com de la llengua d'arribada. Fins i tot, moltes expressions que s'han traduït per al doblatge han arribat a fer-se habituals entre els parlants —tant en valencià com en castellà—, i per això hem de reflexionar sobre este fenomen, sense caure, això sí, en els calcs innecessaris, aspecte que tractem en este llibre d'estil.

5

a) matalafer
b) entresuar
c) bescomptar-se
d) forassenyat
e) propparent
f) vescomte
g) apropar

6

1. desvelar → descobrir
2. desvetlar → despertar
3. vila → poble
4. vil·la → casa gran
5. tràfic → mercaderies
6. tràfec → agitació
7. desmaiar → inconsciència
8. desmallar → xàrcia

7

	Sinònims	Antònims
creença	certesa, convicció...	incredulitat...
guaridor	sanador, curador...	malaltís, escarromiat...
mandra	peresa, deixadesa...	diligència, activitat...
desesperació	dissort, angoixa...	esperança, alegria...
tolerar	sofrir, resistir...	superar, sobrepassar...
inalterable	immutable, durador...	alterable, efímer...
a prop	a la vora, al costat	lluny, apartada...
malaltia	afecció, xacra...	remei, antídot...
et condemna	et mortifica, et castiga...	et perdona, t'exculpa...
entretenir	divertir, delectar...	avorrir, importunar...
reconfortar-nos	animar-nos, conhortar-nos...	torbar-nos, inquietar-nos...
turbulentes	tempestuoses, inclements...	plàcides, assossegades...

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

a) No creus que hauríem de debatre aquest/este assumpte més tranquil·lament?
b) Em muic/morc/muir/moro de vergonya quan he de demanar el compte al cambrer.
c) El que ocorre és que potser se soluciona el problema massa tard.
d) Cal transmetre la decisió final a la resta/als altres.
e) e) He de contar-te una cosa: potser t'ha traït algú de la teua família.
f) No permetré que l'afavorisquen ni una vegada/volta més.

9

a) s'ha aprimat (verb pronominal)
b) l'entusiasma (verb transitiu)
c) els actors (verb transitiu)
d) per a dinar he menjat (dinar: verb intransitiu)
e) s'ha equivocat (verb pronominal)
f) ell sempre carrega (verb transitiu)
g) calla (verb no pronominal)
h) he de donar (verb transitiu)
i) va marxar (verb no pronominal) / acomiadar-se (verb pronominal)
j) els vius i els morts (verb transitiu)

10

a) tots els treballadors
b) l'atrau
c) les aus
d) a son pare
e) el teu germà
f) tot el públic
g) a ta mare
h) el meu fill
i) l'havien ajudat
j) sobre el projecte

11

1. b *i* c **2.** c **3.** b **4.** a **5.** a **6.** b

12

1. b **2.** a **3.** a **4.** b **5.** b

13

1. He
2. Ø
3. de
4. Fixar-se
5. siga
6. em
7. m'
8. es
9. Ø
10. estic d'
11. Ø
12. hem fet
13. Ø
14. m'
15. Ø
16. Ø
17. Ø
18. Ø
19. -los
20. Ø
21. s'
22. Ø
23. lloant
24. Se
25. Ø
26. a
27. a
28. Ø
29. Ø
30. Ø
31. Ens

14

1. a **2.** b **3.** b **4.** c **5.** b **6.** a **7.** b **8.** c **9.** c **10.** a **11.** b **12.** a **13.** b **14.** a **15.** b **16.** b **17.** a

COMPRENSIÓ ORAL

15

Transcripció

Aquest document és un treball d'investigació periodístic que desitja plantejar un nou model comunicatiu per al territori valencià i, alhora, proposar una fórmula ajustada a les necessitats de la societat valenciana perquè aquesta dispose d'uns mitjans de comunicació públics. El projecte és el resultat de la primera edició de la Beca Emili Gisbert que atorga la Unió de Periodistes Valencians i que han dut a terme els periodistes Daniel Martín i Pura Requena.

Plantejar en aquests moments com abordar la reordenació del sector audiovisual i de quina forma recuperar els mitjans públics suposa d'una banda, enfrontar-se a una realitat complexa i desafiant i, d'altra, ser conscient que després de dècades de pràctiques viciades, l'oportunitat de construir un projecte nou, sostenible i durador sembla més a l'abast que mai.

No podem obviar que ens trobem en un context de canvi de model audiovisual on l'evolució és encara incerta, també per a les veus expertes del sector. Un moment on està produint-se una migració cap a la xarxa que no sabem com conclourà i, si la nova tecnologia, aconseguirà els estàndards de qualitat i facilitat en l'accés necessaris per a esdevindre majoritària.

Aquest procés de transformació manté encara importants incògnites, especialment perquè es tracta d'elaborar una predicció en bona part sociològica, que ha de preveure els comportaments de la ciutadania, sobretot dels integrants més joves que s'han educat en el consum de continguts molt especialitzats.

Precisament per això considerem que entre les primeres tasques que hauria d'abordar un òrgan amb les màximes competències reguladores en el sector (en el nostre model el Consell Valencià de la Comunicació) s'inclouria l'estudi detallat de tots aquests processos, així com la contribució a la configuració d'uns nous mitjans públics que s'edifiquen progressivament, adaptant-se així, als canvis mentre aquests es van produint.

De la mateixa forma, aquest document defensa la reducció dels recursos destinats per les administracions públiques a l'elaboració d'informació institucional dirigida a defensar la gestió de l'administració en lloc d'únicament informar d'aquesta.

Respostes

1. c **2.** c **3.** b **4.** c

COMPRENSIÓ ESCRITA

16

1 B 3 I 5 G 7 C
2 H 4 D 6 F

UNITAT 7

SALUT, CURES FÍSIQUES I ASSISTÈNCIA SOCIAL

LÈXIC

1

a) comarot
b) garreta
c) otorrinolaringòleg
d) batec/baticor
e) singlot/xanglot

2

a) Quan el cos i la ment estan bé, es rendeix millor.
b) Estar bé del cos.
c) Saciar la fam.
d) Un element que suma dificultat a d'altre que ja és complicat, pesat, dur...
e) Estar malament, estar cansat.

3

1. desig
2. ventres
3. milers
4. qüestió
5. ètics
6. nadons / xiquets de bolquers / nounats
7. debat
8. engendrar
9. altruisme
10. excusa

4

1. b
2. b
3. c
4. a
5. b
6. a
7. a
8. c
9. c
10. b
11. b
12. a

5

a) emmalaltir
b) metjar
c) dosar
d) enguixar
e) enllitar

6

1. closa → tancada,
2. crossa → bastó
3. medecina → medicament
4. medicina → carrera
5. metja → medica
6. metxa → coet

7

	Sinònims
demències	pertorbacions, follies, bogeries
malaltia	afecció, aflicció
diària	quotidiana
similituds	semblances, analogies
confusió	barreja, embolic, desordre

1. referma
2. aprofitament
3. reconversió
4. millores
5. col·laboració
6. curadors
7. pateixen
8. cèl·lules
9. oblits
10. símptomes
11. immediata
12. adient
13. agrupen

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

CD
1. El meu germà **el** va triar / va triar-**lo**.
2. Pare, **l'**has de menjar / has de menjar-**lo**.
3. Deixa-**ho** a l'armari / **Ho** deixa a l'armari.
4. L'àvia de la meua amiga sempre **en** compra de Xina.
5. Arnau, conta**'l** en anglés.
6. Dani **la** utilitza.
7. El gendre del rei **n'**ha comprat/comprades **cinc** a Mallorca.
8. L'entrenador **us/vos** portarà a casa.

Atribut
1. Dimitri **ho** és.
2. Aquesta notícia **ho** és / **l'**és.
3. Pau **ho** vol ser / vol ser-**ho**.
4. De vesprada, ja **ho** estic.
5. Les matemàtiques, normalment, **ho** són.
6. El meu marit **ho** sembla quan es posa al costat del germà.

CI
1. El meu avi **els** tocava cançons.
2. Senyor, envie**'ls** la carta.
3. La xica de la immobiliària **els** va ensenyar l'apartament / va ensenyar-**los** l'apartament.
4. Mare, telefona-**li**, que m'han dit que vol parlar amb tu.
5. Jo **li** compraré un pitet, que naixerà al desembre.

CC

1. Per favor, fiqueu-**hi** la coca, que ja està calent.
2. Des de l'operació, el meu cosí **hi** camina.
3. S'ha posat a ploure! Entreu-**hi** la roba.
4. Feu-**hi** l'examen / **Hi** feu l'examen.
5. **En** vindran el diumenge 23 d'abril.
6. La selecció femenina de futbol **hi** viatjarà en juliol.
7. La Conselleria d'Educació s'**hi** troba.

CRV

1. El meu oncle Vicent sempre **en** parla.
2. No fa res en tot el dia, s'**hi** dedica.
3. No **hi** té interés, li recorda la seua joventut.
4. **Hi** estic d'acord, la tolerància no admet peròs.
5. S'**hi** preocupa massa, i ja són majorets.

CPred

1. La meua iaia es diu Rosa i ma tia també se**'n** diu.
2. Coloma s'**hi** ha fet jugant a la loteria.
3. La meua cosina **en** treballa a l'Instituto Cervantes.
4. Els fallers **n'**elegiran la mare de Robert.
5. Ma mare s'**hi** ha quedat pel que li he dit.
6. Carles s'**hi** ha posat en la prova oral.

9

1. b	**4.** b	**7.** b	**10.** a	**13.** b
2. a	**5.** c	**8.** a *i* c	**11.** c	**14.** c
3. b	**6.** a	**9.** c	**12.** c	

10

1. c	**5.** a	**9.** a	**13.** c	**17.** b	**21.** b
2. a	**6.** c	**10.** c	**14.** a	**18.** c	**22.** c
3. b	**7.** c	**11.** c	**15.** a	**19.** c	
4. b	**8.** b	**12.** b	**16.** b	**20.** a	

11

1. Picades d'insectes

- aplica-**li/hi** fred
- No **li/hi** poses amoníac
- **S'**ha de treure amb molta cura
- Hauràs de traure**'l** empenyent-lo amb ajuda d'una agulla

2. Un colp al cap

- Posa-**li/hi** gel per evitar la inflamació
- Si **n'hi ha**, renta-la amb aigua i sabó

3. Li ix sang del nas

- no **li** deixes sonar-se el nas o tocar-**se'l**

4. Cremades del sol

- Si no **en** tens
- porta**'l** ràpidament al metge
- També **hi** has d'anar si

5. Torçades de turmell

- Posa-**hi/-li** gel embolicat
- aplicar-**hi/-li** compreses calentes

6. Bambolles (mesures preventives)

- protegeix-**te** les mans amb guants
- treu-**te** els guants
- eixuga**'t** bé la suor
- empolsina-**te-les** amb pols de talc o de magnèsia abans de seguir treballant

7. Ennuegada

- l'animarem a fer-**ho**
- col·loca'**t** darrere de
- pega-**li** quatre colps secs
- torna-**ho** a intentar
- No **et** rendisques!
- trasllada**'l** ràpidament
- **li** haureu de practicar immediatament

8. Ofegament per immersió

- cal treure-**ho** amb el dit
- Posa-**li** una mà al front
- no **n'**obstaculitze l'entrada

9. Hipotèrmia causada pel fred:

- no **ho** és gens
- poseu-**vos** diversos jerseis
- és el que **us/vos** manté calents
- **L'**important és que no se us humitege
- **se t'**ha humitejat
- canvia-**te-la**

10. Pèrdua de coneixement

- Controleu-**ne** el pols i la respiració

COMPRENSIÓ ORAL

12

Respostes

1. b **2.** b

COMPRENSIÓ ESCRITA

13

1. b **2.** b **3.** b **4.** c

UNITAT 8

CULTURA I ACTIVITATS ARTÍSTIQUES

LÈXIC

1

a) llotja
b) pissarra
c) bafarada
d) esbós/esborrany
e) llenç

2

a) Anar fent, estar actiu.
b) Fugir per algun problema.
c) Sense fonament, inconsistent.
d) Atabalar-lo.
e) Les feines pagades per endavant són executades tard i malament.

3

1. productiu
2. creixent
3. en alça
4. a tot arreu
5. valuós
6. de tant en tant
7. gaudi
8. escurabutxaques
9. assegurar
10. pelegrinatge
11. novíssima
12. immens

4

1. a i b
2. a
3. b
4. c
5. b
6. b
7. b
8. a i b
9. a
10. c
11. c
12. c
13. b
14. a

5

1. botja → enramada
2. botxa → bola
3. boxa → lluita
4. boixa → tap
5. boja → malaltia

6

a) entintatge/entintament
b) rondallista
c) traçament
d) enfustar
e) instrumentar

7

1. és moment de
2. ix/aguaita
3. filera/fila/cua
4. entropessar/topar
5. badat/clivellat
6. ensurt/esglai/sobresalt
7. anys després / en el futur
8. processó
9. endinsem
10. només
11. recollir/arramassar/captar
12. a l'hora
13. arrancarà/iniciarà/començarà
14. brolla/*s'hi agita
15. Seure/Quedar-se assegut-da
16. contindre/aguantar
17. afirmen/assenten
18. fàcil/simple

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

1. b
2. c
3. c
4. b
5. a
6. a
7. c
8. a
9. a
10. b
11. b
12. b
13. c
14. a
15. c
16. a
17. b
18. a
19. c
20. a

9

1. Nosaltres no **els el** volem portar / no volem portar-**los-el**.
2. Les amigues **n'hi** posaren.
3. No us **n'**heu adonat.
4. Ens vau prometre que no **n'hi** tornaríeu a pintar un / Ens vau prometre que no tornaríeu a pintar-**n'hi** un.
5. La**'n** nomenaran.
6. No **ens els** torneu a demanar! / No torneu a demanar-**nos-els**!
7. Doneu-**nos-les**!
8. Pere no **els les** vol regalar / Pere no vol regalar-**los-les**.

10 Proposta de respostes:

1. Maria va comprar-**li'ls** (els llibres, CD) (a ella/ell, CI)
2. Joan **els en** va treure / Joan va treure**'ls-en** (els diners, CD) (del compte, CCL)
3. Vosaltres, deixeu-**los-les** (les revistes, CD) (a ells/elles, CI)
4. Vam agafar uns llibres de la biblioteca i després **els hi** vam tornar / Vam agafar uns llibres de la biblioteca i després vam tornar-los-hi (els llibres, CD) (a la biblioteca, CCL)
5. Nosaltres no **li'ls** regalem (els diners, CD) (a ella/ell, CI)

11

M'encisa llegir. Ja de menuda, quan em preguntaven que quin regal volia per a l'aniversari, sempre deia: "Llibres!". I després, quan **me'n/me'ls** regalaven, em ficava al llit d'hora i, de matinada, ja **me n'**havia llegit un de sencer. No sé com **m'ho/ho** feia, però una vegada començava un llibre, ja no podia deixar-**lo** fins al final. Ma mare es desesperava i deia que, així, a ella no **li** condien els regals, però mon pare **li** deia: "Dona, com no han d'agradar-**los** els llibres, a les xiquetes, si **els els/els n'**hem llegit tota la vida?".

Els meus favorits eren els contes en què havia de triar el meu propi destí: "si vols anar cap al castell encantat, passa a la pàgina tal; si no **t'hi** vols quedar, segueix en tal altra".

Llegir un llibre era fantàstic, però poder participar**-hi**, era màgic!

A més, després d'haver**-me'l/-lo** llegit tot sencer, anava a l'habitació de la meua germana menuda i **li'l** contava de cap a peus. Bé, a ella **li** feia la meua versió, és clar. M'agradava espantar**-la** un poc, així que feia efectes especials, posava diferents veus als diferents personatges... La meua germana, amb tota aquella posada en escena, **s'hi** espantava força, però **li** agradava moltíssim i sempre **me'n** demanava més i més.

Amb el temps, jo m'he fet locutora i dobladora, i la meua germana, il·lustradora de contes infantils, i sé que, en gran mesura, **hi** hem esdevingut gràcies a aquelles vetlades de llibres i faules. Així, per molt de temps encara, podrem seguir vivint la màgia de les històries dia rere dia.

12

1. en
2. arrastrava
3. -nos-el
4. ametlats
5. se li
6. allisava
7. me la
8. replà/replanell
9. se me'n
10. Em
11. irradiava
12. allunyar
13. 's
14. negrós
15. hi
16. embarassada
17. baralla
18. assegurança
19. m'
20. -li
21. bajanades
22. ho
23. li
24. -se
25. en

13

1. llençol
2. -ne
3. cartolina
4. escombraries/ fem
5. -hi
6. -hi
7. arrissat
8. -hi
9. llacet
10. -lo
11. s'
12. laboriosa
13. -li
14. arrufe
15. Ressegueix
16. -les
17. -li
18. empolsina
19. espelma
20. -la
21. -la
22. -la
23. esmorzar
24. floc
25. 'l
26. -lo
27. 'l
28. cabdell
29. -la
30. -hi
31. -los
32. trossos
33. se
34. les
35. -les

14

1. b
2. c
3. c
4. a
5. a
6. b
7. a *i* b
8. b
9. b
10. a
11. c
12. a i c
13. c
14. a
15. b
16. a
17. b
18. a
19. a
20. c

COMPRENSIÓ ORAL

15 Transcripció -Territori Sonor (programa del 26/01/2018)

AMÀLIA GARRIGÓS:

Carla González té el bon costum i la capacitat de fer interessants i necessàries les contribucions des de l'àmbit acadèmic per a explicar les implicacions sociolingüístiques que té la música en valencià. Als aborígens del Territori Sonor ens ha fet il·lusió comprovar que en el seu darrer treball "Encara ens calen cançons d'ara: música i normalització lingüística al País Valencià", treball de final de grau de Llengua i Literatura catalanes, esmenta el nostre Programa.

En els deu últims anys en el territori sonor valencià s'ha produït una proliferació de solistes i de grups que s'expressen en la nostra llengua. Esta eclosió quantitativa i qualitativa és insòlita. Entre les preguntes que et fas tu en este interessant estudi hi ha la qüestió de fins a quin punt contribuïxen els músics que fan servir la llengua a normalitzar-la.

CARLA: Sí, perquè sempre s'ha dit que hi ha tres agents de normalització lingüística que són l'ensenyament, els mitjans de comunicació i l'administració. Però jo sempre he defensat, com a mínim des de fa deu anys, que al País Valencià els músics són qui més han contribuït a la normalització lingüística. Llavors, veient l'evolució d'aquests deu anys, veiem que el nombre de músics i cantants en valencià s'ha duplicat. Actualment podem parlar d'uns dos-cents solistes i músics en valencià i em sembla que la seua contribució és enorme i continuarà sent-ho molt més si tot continua com sembla que continuarà.

AMÀLIA: L'objectiu que es planteja en este treball és doble. D'una banda, el fi és analitzar la trajectòria de la música en valencià des de la Nova Cançó fins a l'actualitat. D'altra, també pretén argumentar de quina manera els cantants i músics contribueixen a eixa normalització lingüística. Quines conclusions n'has tret? Quina és la situació actual de la música en valencià?

CARLA: Doncs, a més de comprovar este bon estat de salut de què ja fa temps que parlem, una de les conclusions ha sigut veure com la música en valencià està normalitzant l'ús del valencià en un àmbit importantíssim com el de la música, que és un espectacle de masses, i també el fet de comprovar com músics castellanoparlants la fan servir com a eina d'expressió artística. D'un total de setanta músics que vaig enquestar, hi havia un 25% que, tot i tenir el castellà com a llengua primera, havien enregistrat els seus projectes musicals en valencià totalment o parcialment. Això és un senyal que la llengua s'està normalitzant gràcies a la música. O també, el fet que, al principi, molts músics cantaven en valencià per lleialtat lingüística, per defensar la llengua, per reivindicar-la. I tot i que encara que existeixen els que canten en valencià amb fins reivindicatius, cada colp hi ha més músics que ho fan simplement perquè és la seua llengua i és la llengua amb què se senten còmodes cantant. Per tant, també hi ha una normalitat en l'ús de la llengua des d'aquest punt de vista artisticomusical.

AMÀLIA: Anem per bon camí?

CARLA: Jo crec que anem per molt bon camí. I, a més, no només per la quantitat sinó, com adés comentaves, també per la qualitat. Perquè, evidentment, per molta quantitat que hi haja, si la qualitat no fa que la música arribe a un públic, que els mitjans de comunicació se'n facen ressò, que els festivals no programen els cantants i els músics... no aniríem enlloc. Però realment anem per molt bon camí i jo crec que la música continuarà normalitzant la situació de la llengua.

AMÀLIA: Tot i que encara ens calen cançons d'ara, eh? I per molt de temps! Perquè jo vull escoltar música en la meua llengua com vull llegir poesia o narrativa.

CARLA: Sí. I tant.

AMÀLIA: Carla González, moltíssimes gràcies per la teua aportació.

CARLA: A vosaltres!

Respostes

1. c **2.** c **3.** b **4.** b **5.** a

COMPRENSIÓ ESCRITA

16

1. 22 anys
2. c
3. b
4. c
5. a
6. 1990
7. 65 anys. En portava 46 de carrera
8. b

UNITAT 9

ACTIVITATS COMERCIALS I TRANSACCIONALS

LÈXIC

1

1) mercat
2) mercat ambulant
3) comerç tradicional
4) centre comercial

- *Menuts*: conjunt de monedes d'escàs valor.
  Em deixes menuts per a pagar l'O.R.A.?
- *Partida*: Quantitat d'un gènere que es pot tractar o transportar d'una manera conjunta.
  Ja ha arribat la partida de llibres que encarregares.
- *Tràfic*: Transport o desplaçament de mercaderies.
  Tràfic marític, tràfic de drogues.

2

1. màrqueting
2. ensaïmada
3. clauer
4. navalla
5. gerra
6. paradetes
7. cooperatives
8. trencadís
9. trossos
10. polsegoses
11. titelles
12. bronzejat

3

1. Va fer un rebut de l'encàrrec/la comanda, però es va fer un embolic i ara ja no té solució.
2. L'agreujament de la vaga ha acabat amb l'acomiadament d'alguns/diversos treballadors.
3. El seu cap li va dir que li donarà suport/el farà costat en la reunió general, però de sobte ha canviat d'opinió.
4. S'adonà que l'augment de sou abraçava/comprenia/incloïa tots els funcionaris que pertanyien a l'administració.
5. No es va adonar que l'estaven assetjant. No s'assabenta de res, de veres/de veritat/de debò.

4

LA CANYADA.

Estació estiuenca a 13 quilòmetres de la ciutat i a 110 metres d'altura sobre el nivell del mar. Pinada extensíssima (7 quilòmetres quadrats), aire pur, panorames preciosos, llum elèctrica, gran servei/servici de trens i absència absoluta de mosques i mosquits. Aigua de cisterna (ploguda) o de pou, superioríssima, treta de la roca viva a 70 metres de profunditat. Quaranta vivendes habitades per estiuejants. No hi ha masies, ni estables, ni porcateres. Tot són xalets contigus a la pinada de La Vallesa de Mandor, propietat del senyor Comte de Montornés. I a vint passos/passes de l'estació 22 trens diaris, 22, que deixen el viatger a la porta de casa.

Propietari. Si és vosté propietari, li convé La Canyada, pel seu clima saludable, per com de prop està de la ciutat, per la rapidesa i freqüència dels trens, per les comoditats, per tot.

Comerciant. Si és vosté comerciant i no vol estar lluny del negoci, no trobarà altre lloc més a propòsit que La Canyada. 22 trens diaris.

Industrial. Si és vosté industrial i necessita estar prop dels seus obrers, cap lloc com La Canyada, (ja) que/a la qual en un sol dia pot anar i vindre diverses vegades/voltes.

Empleat. Si és vosté empleat i no pot allunyar-se de la faena/feina, li convé La Canyada. Trens (des) de les sis del matí (fins) a les dos/dues de la nit.

Artista[1]. Si treballa en els espectacles de la ciutat o hi assisteix / hi assistix com a simple espectador, trobarà un tren a les dos/dues de la matinada que a les dos/dues i vint-i-cinc minuts el deixarà a La Canyada, a la porta de casa.

Vol vosté llogar un xalet a La Canyada?

Consten estos/aquests xalets de quatre dormitoris, cuina espaiosa, menjador gran, entrada, terrassa, jardí i corral. A vint passos/passes de l'estació i en plena pinada. Es lloguen a DOS/DUES pessetes diàries; contractes per un any.

Per a tractar: Vicent Miguel Carceller. Unió Ferroviària, 3, baix.

1. Tot i que, recordem, *artiste* ha estat recentment acceptat per l'AVL.

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

5

a) El soroll que no em deixa dormir ve del bar del costat.

b) La cantant que s'ha fet molt famosa viu a Nàquera.

c) Els gats que trobàrem al carrer em fan molta companyia.

6

a) El soroll, que no em deixa dormir, ve del bar del costat.
El soroll, el qual no em deixa dormir, ve del bar del costat.

b) La cantant, que s'ha fet molt famosa, viu a Nàquera.
La cantant, la qual s'ha fet molt famosa, viu a Nàquera.

c) El gats, que trobàrem al carrer, em fan molta companyia.
El gats, els quals trobàrem al carrer, em fan molta companyia.

7

a. el que **c.** a què **e.** al que
b. que **d.** en el qual

8

a) És una associació ~~que la seua finalitat~~ **la finalitat de la qual** és acostar la cultura a tots els públics.

b) Els alumnes ~~els quals~~ **que** han vingut sovint a classe han aprovat tots. / Els alumnes, els quals han vingut sovint a classe, han aprovat tots.

c) Correcta.

d) És un tràngol ~~pel que~~ **per què / pel qual** no vull tornar a passar.

e) El proper estiu et duré al poble ~~en el que~~ **en què / en el qual / on** vaig créixer.

f) És una persona ~~que el seu caràcter~~ **el caràcter de la qual** és molt difícil.

9

1. b **4.** a **7.** c **10.** a **13.** a
2. c **5.** b **8.** b **11.** b **14.** b
3. a **6.** c **9.** a **12.** b

10

1. a **4.** b **7.** c **10.** b **13.** c
2. c **5.** b **8.** c **11.** a **14.** c
3. a **6.** a **9.** a **12.** a

11

1. que
2. que
3. els que
4. per on / pels quals / per què
5. de la qual
6. el que
7. els que
8. els que
9. el que
10. que

12

TEXT 1

El Black Friday és una tradició més importada dels Estats Units, ~~on~~ **en què / en la qual** els comerciants aprofiten l'endemà del Dia d'Acció de Gràcies, un dia festiu i ~~en el que~~ **en què / en el qual** les famílies acostumen a trobar-se, per fer descomptes ~~els quals~~ **que** animen els consumidors a començar les compres de Nadal. Una tradició consumista ~~la qual~~ **que**, enguany, ha arribat fins al petit comerç nacional.

Aquesta darrera setmana de novembre, molts comerços han avançat els descomptes i les ofertes atractives en alguns dels seus productes per animar el consum i ~~per a que~~ **perquè** el sector comercial recupere un ritme de vendes semblant ~~a què~~ **al que** hi havia abans de la crisi econòmica.

A Barcelona, la majoria de comerços ~~dels quals~~ **que** han decidit afegir-se al Black Friday faran durar els descomptes fins diumenge, ja que és un dels festius ~~que~~ **en què / en els quals** les botigues poden obrir abans de Nadal.

Els productes tecnològics sempre han estat el principal atractiu d'aquest dia de rebaixes i ofertes. Però ara, la febre dels descomptes s'estén a tota mena de productes: cotxes, viatges, cases, roba, sabates, productes farmacèutics o de bellesa, serveis... fins i tot algunes botigues d'alimentació i alguns mercats s'han apuntat a la moda del Black Friday.

Les associacions de consumidors alerten de les pràctiques fraudulentes que es poden amagar darrere de les ofertes massa atractives de dies de consum massiu com aquest divendres. Animem els consumidors a revisar els preus dels productes ~~perquè~~ **que** els interessen dies abans per assegurar-se ~~de què~~ **que** els comerciants no fan ofertes de falses rebaixes.

TEXT 2

El comerç electrònic és molt atractiu per als emprenedors de hui dia, ja que ofereix grans avantatges. Les xifres en comerç electrònic continuen augmentant: Espanya ja és el 4t país pel que fa a vendes *online*. Però no tot són avantatges, sinó que també trobem alguns inconvenients que cal considerar abans de començar amb aquesta gran aventura.

Avantatges del comerç *online*:

√ Permet la reducció de costos i abaratir el preu final

Una botiga *online* per si mateixa no necessita disposar de cap espai físic de venda, **amb la qual cosa** ens estalviem el lloguer de l'establiment, la llum i altres impostos associats. L'únic que necessitem és un ordinador **des d'on / des del qual** poder gestionar les comandes i l'atenció al client així com un magatzem (recomanable) **on/en el qual / en què** desar els productes.

√ Deslocalització del punt de venda

Amb una botiga *online* podem vendre productes a qualsevol part del món, sense la necessitat **que** el comprador es desplace fins la botiga.

√ Una botiga oberta les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any

A diferència de les botigues físiques, **que / les quals** només poden vendre mentre romanen obertes, la botiga *online* està disponible sempre sense interrupcions.

√ Major control del procés de venda

En una botiga física resulta més difícil estudiar **per què** marxen els compradors. En canvi, a Internet disposem d'eines que mesuren l'experiència de compra de cada visita, **la qual cosa** ens permet saber on i **per què** abandonen els usuaris, per poder millorar.

Desavantatges de les botigues *online*:

☒ Privacitat i seguretat

Tot i que això està millorant cada cop més, encara trobem forats de seguretat al pagament per Internet i privacitat de les dades. Els clients han de tenir la seguretat **que** el pagament és segur abans de la compra.

☒ Intangibilitat

Els consumidors no poden mirar, provar o tocar el producte abans de comprar-lo. A molta gent li fa por que el producte no siga tal com ho han vist a Internet.

☒ L'espera del producte

Una altra barrera a la compra *online* és haver d'esperar uns dies ~~fins a què~~ **fins que** arribe el paquet. Moltes vegades això no suposa un inconvenient, però d'altres, l'usuari no pot esperar 24-48 hores.

Podem concloure, per tant, que tot i els grans avantatges encara hi ha certes barreres al comerç electrònic. També cal dir que el més important és actuar amb sentit comú i professionalitat, hem de buscar un èxit sostenible, posar-nos en la pell del client i mirar sempre els canvis i tendències del mercat, per tal d'adaptar-nos al més ràpid possible.

COMPRENSIÓ ESCRITA

13

1. b
2. d
3. a.
4. El fragment c) no correspon a cap buit del text.

Qüestions

1. empenyen: espenten / la resta de: els altres / actors: protagonistes / cop: volta, vegada.
2. **què**: relatiu amb preposició referit a coses (*catàleg*)
   que[1]: conjunció
   que[2]: relatiu sense preposició referit a coses (*territori*), oració subordinada adjectiva especificativa.

COMPRENSIÓ ORAL

14

Transcripció

EL MERCAT CENTRAL DE VALÈNCIA

L'espai que actualment ocupa el Mercat Central va ser, des de la primera expansió de la ciutat, l'emplaçament habitual dels mercats ambulants. En 1839 s'inaugurà en aquesta plaça un mercat descobert, el Mercat Nou, el germen de l'actual Mercat Central. Cap a finals del segle XIX aquest mercat es mostra clarament insuficient per a les necessitats de la ciutat de València. Per aquest motiu, l'Ajuntament de València convocarà fins a dos concursos per a la construcció del nou mercat.

En 1910, l'Ajuntament de València convoca un nou concurs i, dels sis projectes presentats, es tria el dels arquitectes Alejandro Soler March i Francisco Guàrdia Vial. Ambdós s'havien format en l'Escola d'Arquitectura de Barcelona i havien treballat en l'equip de col·laboradors de Luis Doménech Montaner, arquitecte que es va caracteritzar per un estil propi dins de les línies del modernisme.

Els arquitectes, a instàncies de la corporació municipal, van modificar el projecte original i el mercat es va construir d'acord amb el projecte datat al novembre de 1914. L'obra la van acabar, en 1928, els arquitectes Enrique Viedma i Ángel Romaní.

Alfons XIII va protagonitzar l'acte protocol·lari d'inici dels enderrocaments. El 24 d'octubre de 1910, amb una piqueta de plata va donar diversos colps en el mur del nombre 24 de la plaça del Mercat. Finalment, el 23 de gener de 1928, s'inaugurava l'actual edifici del Mercat Central de València.

L'espectacularitat del Mercat Central és innegable. Es tracta d'una de les edificacions més atractives i visitades de la ciutat de València. La seua arquitectura no trenca l'estètica de la plaça, on s'integra a la perfecció amb altres dos importants monuments: la Llotja de la Seda i l'església de Sant Joan del Mercat. És, indubtablement, l'edifici més representatiu de la València que a principis del segle XX avança cap al progrés tecnològic i mercantil i se sent orgullosa del potencial agrícola de la seua horta. Aquesta aposta pel progrés i per la producció agrícola es desprén de l'estructura modernista del mercat i de l'ornamentació simbòlica que observem en el seu interior.

Les cúpules de ferro, cristall i ceràmica (la central arriba als 30 metres d'altura) i els penells que les coronen (el de la cotorra i el del peix), s'integren en una panoràmica paisatgística de torres i campanars eminentment valenciana.

La distribució de l'interior és racionalista, de manera que les parades se situen al llarg d'una sèrie de carrers rectilinis travessades per dos amples vies. Es va concebre per a 959 tendes de dos tipus: tendes altes tancades i tendes baixes obertes. En la zona general se situen les tendes altes tancades per a carnisseria, cansaladeria, ultramarins i quincalla; tendes baixes per a venda de creïlles, llegums, verdures, fruites i gallina; tendes altes obertes per a venda de pa, dolços, carn i caça, existint en la peixateria tendes altes per a venda de saladures i despulles, i tendes baixes per a peix.

En l'actualitat, el Mercat Central de València agrupa a quasi 300 comerciants independents i mobilitza en l'activitat diària 1.500 persones. És el major centre d'Europa dedicat a l'especialitat de productes frescos i el primer mercat del món que va afrontar el repte de la informatització de les vendes i distribució a domicili, des del dia 2 d'octubre de 1996.

www.mercadocentralvalencia.es (adaptació)

Respostes

1. c
2. a
3. b
4. b
5. a

UNITAT 10

EDUCACIÓ I FORMACIÓ CONTINUADA

LÈXIC

2

a) Ser molt intel·ligent.
b) Faltar a classe sense un motiu justificat.
c) S'usa per a indicar que la gent jove no està preparada per a enfrontar-se a empreses dures o perilloses i que per això se li han d'eliminar els obstacles i preparar-los el camí. Cal tenir paciència amb els joves.
d) S'aprén quan comences a practicar.
e) Molt ben fet.
f) Agafar els aprenentatges (bons o dolents) d'algú i actuar d'igual manera.

3

assabtentar-se / **enterar-se*
alliçonar / **aleccionar*
copsar / aprehendre
aprendre / capir
ensinistrar / ensenyar
adonar-se / **donar-se compte*.

4

1. cinquena
2. paratge
3. (unes) olors
4. agresta
5. Himàlaia
6. dorsal
7. fàl·lica
8. mig/mitja
9. rondalles
10. bellíssimes
11. contornada
12. donzella
13. l'últim
14. segellar
15. soterrar/ enterrar

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

5

a) Dos-cents setze / Dues-centes setze

b) Quatre-cents vint-i-set / Quatre-centes vint-i-set

c) Seixanta-huit (o seixanta-vuit)

d) Tres mil sis-cents dèsset (o disset) / Tres mil sis-centes dèsset (o disset)

e) Sis milions cinc-cents quaranta-nou mil huit-cents (o vuit-cents) díhuit (o divuit) / Sis milions cinc-centes quaranta-nou mil huit-centes (o vuit-cents) díhuit (o divuit)

6

a) denové (o dinové) / quarta
b) desena
c) vint-i-tresé
d) cinquanté
e) setzena

7

a) quadrigèmines / bessones de quatre
b) tres huitens (tres vuitens) / tres huitenes parts (tres vuitenes parts)
c) tripla
d) setze / segon

8

A. 11
B. 3
C. 6
D. 12
E. 4
F. 2
G. 16
H. 7
I. 15
J. 13
K. 17
L. 5
M. 1
N. 18
O. 9
P. 8
Q. 10
R. 14

9

a) prou / més
b) tan
c) unes quantes
d) uns quants
e) massa
f) molt
g) tant de
h) gens

10

a) gens/res
b) res
c) gens / cap
d) Cap
e) gens
f) res

11

a) Han telefonat a casa ~~**vàries**~~ **algunes / unes quantes / diverses** vegades perquè volien saber qui **n'**era l'amo ~~**de la mateixa**~~ (o "quin era l'amo **d'aquesta**" o "qui era **el seu** amo").
b) Correcta
c) Aquesta cançó m'agrada moltíssim, qui és l'autor de la mateixa? qui **n'**és l'autor ~~**de la mateixa**~~? (o "quin és l'autor **d'aquesta**?" o "qui és **el seu** autor?").
d) Correcta
e) El termini per a entregar les sol·licituds és del dia 2 ~~**de juliol**~~ al dia 20 de juliol.
f) Era una tela de colors varis que combinava bé amb uns complements **qualssevol**.
g) És increïble, però hi ha ~~**prou**~~ **bastant** gent que encara no ho sap.
h) Ha telefonat a ~~**cadascú**~~ **cadascun (o cada un)** dels amics i els ha convidat personalment a la festa d'aniversari.
i) No és ~~**qui**~~ **ningú** per a dir-me el que he de fer i el que no.
j) Ha portat un exemplar del disc perquè li'l signe el ~~**propi**~~ cantant **mateix** (o el **mateix** cantant).

12

1. avalua
2. mitjana
3. cinc-cents quatre
4. la resta
5. dinovena / denovena
6. rànquing
7. pitjors
8. dotze
9. a l'hora
10. setanta-dos
11. cinc-cents trenta-set mil, cinc-cents noranta-un
12. mil set-cents seixanta-nou
13. perd
14. denou / dinou/ dèneu o dènou
15. rau
16. 6a
17. d'altres
18. 15,7%

13

1. b	**5.** a	**9.** b	**13.** b	**17.** a
2. a i b	**6.** a	**10.** c	**14.** b	**18.** c
3. a	**7.** b	**11.** a	**15.** a	**19.** b
4. b	**8.** c	**12.** c	**16.** a	**20.** b

14

1. a	**5.** a	**9.** c	**13.** c	**17.** a
2. a	**6.** b	**10.** b	**14.** a	**18.** c
3. a	**7.** b	**11.** a	**15.** a	**19.** c
4. c	**8.** c	**12.** b	**16.** b	**20.** b

15

1. als afores
2. una vall
3. dues/dos
4. vint-i-un
5. trenta-un
6. prou
7. cent sis
8. s'esforcen
9. tots
10. arròs
11. mil huit/ vuit-cents quaranta-set
12. tals
13. dèsset/disset
14. onze
15. setze
16. rècord
17. res
18. seixanta-tres
19. torrada
20. les banyes

COMPRENSIÓ ESCRITA

16

1. b	**2.** c	**3.** c	**4.** b	**5.** a

UNITAT 11

ECONOMIA, INDÚSTRIA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA

LÈXIC

1

micrófono	micròfon	*montante*	muntant
desembolso	desembors, desemborsament	*plazo*	termini
		tasa	taxa
conmutador	commutador	*cabezal*	capçal
mampara	mampara	*acoplar*	acoblar
stock	estoc	*subasta*	subhasta
cotizar	cotitzar	*insertar*	inserir
aleación	aliatge	*pago*	pagament
magnético	magnètic	*contable*	comptable
		bursátil	borsari

2

a) plusvàlua
b) rendible
c) caixa de cabals
d) programaris
e) caixa enregistradora
f) romanent

3

a) Calcular a ull un preu.

b) No deure res l'un a l'altre.

c) Anticipadament.

d) En gran quantitat.

e) En xicotetes quantitats.

f) Retreure deutes vells suposa discutir.

4

La restauració comprén les activitats vinculades a la provisió de menjar i beure. En concret, els serveis es poden classificar segons diferents variables com són l'espai on es presta el servei i el nombre de persones que l'utilitza. Així, d'una banda, existeixen els locals destinats al servei individual com són les cafeteries, els bars, els restaurants o altres establiments menys habituals com els casinos, parcs temàtics, etc.; i, d'altra banda, es troben els serveis de restauració per a col·lectivitats o *caterings*, que s'ofereixen en centres de formació, centres sanitaris, menjadors d'empresa, etc. Convé destacar que l'àmbit de la restauració és el que ocupa a més persones dins el sector del turisme i l'hostaleria amb un 42% de les persones que hi treballen.

5

a) morenor
b) amarar
c) estiuenc, estival
d) afusellar
e) xarrador/xarraire
f) llenyataire
g) canyar

6

1. cella → pèl
2. sella → cadira
3. envestir → topar
4. investir → càrrec
5. fiola → ampolleta
6. fillola → familiar

7

	Sinònims	Antònims
aborda	tracta	defuig
potència	força, vigor	feblesa, debilitat
rebuig	refús	beneplàcit, vistiplau
avenços	avançaments, progressos	endarreriments, retards
prevenir	previndre, advertir	ocultar, encobrir, sostreure
potent	forta, vigorosa	afeblida, lassada

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

8

a) *En / en*
b) *a* o *de / a*
c) *a / al*
d) *Ø*
e) *a / en*
f) *En*
g) *a / en*

9

a) Han trobat ~~**al**~~ **el** seu amic estés en terra.

b) Viu ~~**en**~~ **a** Paterna, en una urbanització de luxe.

c) Miquel, avisa ~~**a**~~ la mare!

d) Treballa fent torns i dorm ~~**per**~~ **a** la (o **de**) vesprada en lloc de fer-ho **per a** la (o **de**) nit.

e) Correcta.

f) Conta-li-ho tot abans ~~**de**~~ que siga massa tard.

g) Confiava ~~**en**~~ **a/de** poder marxar de casa, però finalment ha decidit quedar-se **amb** sa mare.

10

1. a
2. b
3. b
4. a
5. c
6. c
7. c
8. a
9. b
10. b

11

1. b	**5.** a	**9.** a	**13.** c	**17.** a	**21.** b
2. a	**6.** b	**10.** c	**14.** c	**18.** b	**22.** a
3. b	**7.** c	**11.** b	**15.** a	**19.** b	**23.** b
4. b	**8.** c	**12.** a	**16.** b	**20.** c	**24.** a

12

1. c	**5.** a	**9.** c	**13.** b	**17.** c	**21.** b
2. b	**6.** b	**10.** c	**14.** a	**18.** b	**22.** b
3. a	**7.** c	**11.** b	**15.** a	**19.** b	**23.** c
4. c	**8.** b	**12.** c	**16.** a	**20.** c	

13

1. d’	**4.** Ø	**7.** al	**10.** per a	**13.** a
2. de	**5.** amb	**8.** Ø	**11.** a	**14.** com a
3. a	**6.** per a	**9.** en	**12.** d’	**15.** Ø

COMPRENSIÓ ORAL

14

Transcripció

Nova economia? L’economia col·laborativa

L’economia evoluciona, canvia, es transforma i ho fa a partir de múltiples factors o palanques. Una d’aquestes palanques, potser actualment una de les més destacades, és la tecnologia, o més ben dit, com la tecnologia accelera comportaments i actituds. Parlem de l’economia col·laborativa.

La cultura de compartir, reutilitzar i estalviar com a motor econòmic. L’economia col·laborativa és un gran motor de transformació. Es tracta d’un fenomen amb un impacte brutal en la nostra societat que està modificant radicalment la forma en què, fins ara, les persones han resolt i cobert les seues necessitats. És un canvi econòmic i cultural amb profundes repercussions.

Quan parlem d’economia col·laborativa la majoria pensem en Airbag o Uber. En realitat, aquests dos casos són la punta de l’iceberg d’allò que definiríem com a consum col·laboratiu i fan referència a part d’una realitat molt més àmplia.

Aquesta nova manera de consumir va molt més enllà del fet de compartir, també implica reutilitzar, estalviar i afecta de manera transversal a tots els sectors. Ens canvia la manera de viatjar, de menjar, de vestir, d’escoltar música, conduir, veure cine, desplaçar-nos... i ens converteix en persones més eficients i, fins i tot, més respectuoses amb l’entorn. Com especifica el dictamen elaborat per la Unió Europea al 2014 “el consum col·laboratiu representa un avantatge des d’un punt de vista innovador, econòmic i ecològic de la producció per l’economia del consum. A més, suposa una solució a la crisi econòmica i financera”. Ha nascut una nova manera de gastar, però també d’emprendre a partir de la necessitat d’obtenir rèdit dels recursos propis.

Dimensió global gràcies a la tecnologia

En essència, quan parlem d’economia col·laborativa ens referim al model de consum basat en l’intercanvi de béns i serveis entre particulars. En realitat, però, no es tracta d’un fenomen nou. Aquest tipus de relació comercial ja era habitual en l’era “predigital”.

És el cas, per exemple, dels bancs del temps que van aparéixer als Estats Units a principis de la dècada dels 80 i que perduren actualment. En aquestes petites organitzacions locals les persones ofereixen els seus serveis a canvi del temps d’altres. No existeix cap tipus de mediació monetària, ni ànim de lucre. Els bancs del temps es van concebre com a instruments de desenvolupament comunitari, cohesió social i, especialment, per donar resposta a la crisi econòmica de llavors... Precisament, és en l’actual context de recessió quan la cultura del canvi ha assolit gran rellevància. No obstant això, el que ha convertit l’economia col·laborativa en un fenomen revolucionari i amb gran impacte social a tots nivells és la tecnologia.

Formes de consum col·laboratiu

Gràcies a la capa digital podem organitzar l’intercanvi entre persones en plataformes digitals que aporten a aquesta activitat comercial un valor afegit en diferents aspectes: un major abast i l’oportunitat d’accedir a audiències més àmplies, gestió logística (cobrar, quedar, arbitrar...) més transparent i senzilla, major confiança entre usuaris, ja que existeix la possibilitat d’avaluar el servei rebut i, finalment, escalabilitat i oportunitat de creixement sense grans inversions. Els actius els aporten els usuaris i no les empreses. Té, doncs, tots els ingredients per ser un negoci rodó. Amb tot, el vessant lucratiu no sempre està present. Per aquesta raó, és molt important determinar les diferents tipologies de consum col·laboratiu per evitar confusions.

Existeixen, principalment, dos grans models. El primer agrupa persones que sumen esforços per aconseguir un objectiu comú. És el cas dels grups de compra col·lectiva, grups de consumidors que s’organitzen per aconseguir un determinat producte o servei a un preu més baix i amb el mínim d’intermediaris possible. Davant de la necessitat de finançament es mobilitza la comunitat i no els bancs.

Paral·lelament, existeixen plataformes per al préstec, intercanvi o la donació entre particulars. Aquestes plataformes podrien dividir-se en tres grans famílies. Primera, les plataformes que es basen en el pur intercanvi sense transacció comercial com CouchSurfing en la qual els usuaris ofereixen allotjament gratuït a viatgers, simplement pel gust de conéixer gent d’altres països o practicar idiomes. Segona, els espais que faciliten la redistribució dels béns com Wallapop o Ebay. I, tercera, les webs que converteixen productes en serveis. És aquí on inclouríem Airbag i Uber. Les dues primeres s’autoregulen. La tercera és probable que, en moltes ocasions, necessite regulació. I és, precisament, en aquest àmbit on s’ha generat més controvèrsia.

Un marc legal amb visió de futur

L’economia col·laborativa genera debat perquè posa en qüestió el model econòmic preestablert. L’antiga economia i els seus lobbys se senten amenaçats i és lícit que posen traves per defensar els seus interessos. És necessari un marc legal i fiscal que ordene les coses.

Vivim en un moment clau i en les nostres mans està dissenyar el país que volem i si apostem per l’economia col·laborativa per facilitar el desenvolupament social de la nostra comunitat. Tenim l’oportunitat de liderar el canvi perquè, ens agrade o no, estem vivim una transició... Res tornarà a ser igual.

15

0. branques

1. fenòmens / fets / esdeveniments
2. aleshores / llavors
3. primeres
4. comptades
5. avantpassats / antecessors
6. conreu / cultiu
7. s’adonaren o es van adonar / advertiren o van advertir/ descobriren o van descobrir / observaren o van observar / veieren o van veure / perceberen o van percebre
8. recipients / atifells / utensilis / estris

UNITAT 12

MEDI FÍSIC I CLIMA

LÈXIC

1

NEU/GEL: aiguaneu, allau, calabruix, calamarsa, gebre / rosada blanca, pedregada, tempesta/tempestat.

PLUJA: aiguaneu, arc de Sant Martí / arc iris, plovisquejar, plugim, rellamp, ruixat, roina, tempesta/tempestat, xàfec, xim-xim/mull-mull.

VENT: gregal, garbí o llebeig, huracà, llevant, oratge, penell, ponent, terbolí, tifó, tornado, tramuntana, xaloc.

CALOR: basca, calda, calitja, xafogor.

Fora de la classificació: boira, broma. Oratge, a més d'un vent, també vol dir 'temps atmosfèric'.

2

Muntanyes, serralada, relleu, cim, cingle, carena, vall, riu, cabal, revolta, meandre, estany, toll, llac, llacuna, embassament...

3

a) Quan al cel hi ha núvols xicotets, plourà molt.

b) Anar-se'n, despatxar algú.

c) Ploure molt.

d) Tronar.

e) Certes coses, sobretot inconvenients o defectes, no són exclusives d'un lloc o d'una persona concrets.

4

1. TEXT: muntanyes / costera.

2. Les paraules venen d'*esgarrifar*, *ombra*, *cingle*, *vora*, *gegant*, *abundant*, *canó*, *llavador*.

-dor: esgarrifar < esgarrifador (adjectivador: llegidor, conversador...)

-(i)*enc*: ombra < ombrienca < ombrienques (adjectivador: estiuenc, groguenc, rogenc...)

-en i *-era*: cingle < cinglera < encinglerades ('posar dins': encaminat, enfundar...; 'lloc': cendrer, galliner)

-ejada: vora < vorejar < vorejada (verbalitzador: marejar, passejar...)

-í: gegant < gegantí < gegantins (augmentatiu o diminutiu: colomí, mantellina...)

-íssima: abundant < abundantíssima (augmentatiu: grandíssima, fortíssima...)

-et: canó < canonet < canonets (diminutiu: xiquet, peuet...)

-dor: llavar < llavador (lloc: corredor, menjador...)

5

Text 1

1. tro
2. tempesta
3. vent
4. pluja
5. ràfega
6. penya-segat
7. roques
8. corrent
9. estany
10. toll

Text 2

1. c
2. a
3. a
4. b
5. c
6. b
7. a

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

6

1. Com que
2. tot i que / encara que / però
3. Mentre que / mentres que
4. A mesura que
5. a causa de / degut a
6. sinó
7. sempre que
8. tot i això / tanmateix / magrat això / això no obstant / no obstant això / no obstant
9. Mentre / Mentres
10. perquè / per tal que

7

Text 1

Aquest estiu està resultant d'allò més inusual, ~~**doncs**~~ **ja que / perquè** no estem anant quasi a la mar degut als incendis que estan arrasant el litoral xabienc. I és que, ~~**encà de que**~~ **d'ençà que** començaren els focs, les carreteres que van a les platges que més ens agraden estan tallades ~~**per què**~~ **perquè**, o bé hi ha hagut marges que han fet solsida, ~~**sinó**~~ **o bé** hi ha clots o clevills a la carretera. ~~**Además**~~ **A més/A més a més** està la cendra, que ho impregna tot. Doncs res, toca enginyar-se-les i buscar la manera de passar els llargs i calorosos dies!

Marta i jo hem fet totes les excursions que coneixem: només desdejunar eixim cap al Camí de Bolufer i des d'allà enfilem amb les bicicletes cap als penya-segats del cap de Sant Antoni, la plana dels Molins, el turó de Santa Llúcia, el llit del riu Gorgos... De vegades dinem un entrepà a l'ombra d'una garrofera o una olivera, ~~**sempre i quan**~~ **sempre que** no faça massa calor, és clar. D'altres vegades ens acompanya també Pau. Ell ~~**sí**~~ **sí que** en coneix, d'indrets desconeguts! ~~**Com**~~ **Com que** és un parell d'anys major que nosaltres ja té el carnet, així que aprofitem ~~**per a que**~~ **perquè** ens porte amb cotxe on nosaltres no arribem amb les bicis. Hui ens ha ensenyat l'avenc del Montgó i ens ha impressionat molt, ~~**perque**~~ **perquè** no sabíem ni que era tan profund ~~**i**~~ **ni** que amagava una història tan fosca i tan trista...

Text 2

Montserrat és una muntanya que et sorprén, només ~~**així**~~ **així que** la veus. Molt diferent de totes les altres. Ja de lluny, tan sola enmig del paisatge, et crida força l'atenció: segons l'indret d'on la mires, la seua silueta et recorda la fulla dentada d'una serra. Això pot explicar-te'n el nom. ~~**Per què**~~ **Perquè** la paraula catalana Montserrat vol dir muntanya serrada.

Però aquest nom se't farà encara més entenedor ~~**conforme**~~ **a mesura que** t'acostes a la muntanya i que hi vages pujant. L'aspecte de les roques et podrà fer imaginar ~~**el**~~ **el que** Montserrat ha estat esculpit, treballat, serrat, per una mà prodigiosa. El poeta Verdaguer, un dels grans autors èpics de la història literària, veia la muntanya ~~**com que**~~ **com si** estiguera serrada pels àngels.

8

Text 1

1. a **2.** c **3.** b **4.** a **5.** b

Text 2

1. b **2.** a **3.** b **4.** a **5.** c

Text 3

1. a **2.** b **3.** a **4.** c

Text 4

1. c **2.** a **3.** c **4.** b **5.** c

9 Repàs

1. b	**5.** a	**9.** b	**13.** a	**17.** a
2. a	**6.** c	**10.** b	**14.** c	**18.** c
3. c	**7.** b	**11.** c	**15.** b	**19.** b
4. c	**8.** a	**12.** a	**16.** b	**20.** c

COMPRENSIÓ ESCRITA

10

1. Cb **2.** Ad **3.** Ba **4.** Dc

COMPRENSIÓ ORAL

11 Transcripció

La rissaga o meteotsunami

Es coneix com a rissaga o meteotsunami un curiós fenomen que es produeix a la part occidental de la Mediterrània i que consisteix en oscil·lacions extraordinàries del nivell de la mar que poden arribar als 2 metres d'amplitud en períodes de 10 minuts.

El primer indici és un descens brusc i sobtat del nivell de la mar, però en pocs minuts l'aigua retorna a port amb molta força i es porta per davant embarcacions i infraestructures portuàries.

Es pensava que eren propiciades per algun fenomen paregut a les marees o per qüestions d'origen sísmic, a causa de terratrèmols submarins que generarien ones que s'amplificarien en arribar al port, però hui en dia tenim clar que estan provocades per causes meteorològiques, per oscil·lacions brusques de la pressió atmosfèrica. També s'associen a la presència de vents del sud. A més, la forma i orientació del port també poden magnificar els seus efectes.

Els forts vents de la troposfera (capa de l'atmosfera d'uns 10-15 quilòmetres que està en contacte amb la superfície terrestre) i l'aire càlid en la part baixa de l'atmosfera de procedència nord-africana passant per damunt de la Mediterrània (més fresca i humida, més densa i estable) són els principals responsables de les ones gravitatòries que acaben per produir una rissaga o meteotsunami.

El període que va des d'abril fins al setembre és el més favorable perquè es forme este curiós i, a vegades, perillós fenomen.

Respostes

1. a **2.** a **3.** b **4.** b **5.** c

UNITAT 13

ENTORN SOCIOCULTURAL I POLÍTIC

LÈXIC

1

1. desnonament
2. eleccions
3. escarni
4. sobresou
5. escó
6. frau
7. vaga
8. piquet
9. mesa
10. esquirol

2

Es tracta del moviment del 15-M. Respostes obertes.

3

Text 1: *sorpasso*.
(www.materiadellengua.cat, 07/06/2013, adaptació).

Text 2: iaioflautes.
(www.iaioflautas.org, adaptació)

4

a) prefixació
b) composició
c) prefixació
d) prefixació
e) composició
f) canvi de sentit
g) canvi de sentit
h) manlleu
i) sufixació

5

a) cassolada
b) feminicidi
c) fer pinya
d) gentrificació
e) hiperventilar
f) judicialitzar
g) micromasclisme
h) sobiranisme
i) transgènere
j) turismofòbia

Els resultats de l'enquesta, com s'informa a www.diaridegirona.cat (08/01/2018), van ser els següents:

La paraula '**Cassolada**', amb un 23,8% dels vots, ha estat escollida com **el neologisme de l'any**, una iniciativa de l'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) en la qual han participat 5.600 persones.
En segon lloc en la votació —que ha triplicat els participants en la passada edició— ha quedat '**fer pinya**', amb el 17,6% dels vots, seguida de '**feminicidi**' (13%), '**transgènere**' (12,3%), '**micromasclisme**'(9,8%) i '**sobiranisme**' (9%), han informat l'IEC i la UPF aquest dilluns en un comunicat.

6

1. rebel·lió
2. ennoblit
3. ase
4. raça
5. nafrat
6. embenades
7. conreus/cultius
8. cogombrar
9. assetjada
10. embafat
11. xai/be/anyell
12. solemnitats
13. dolentes
14. opressor
15. carmesí/carmí

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

7

N	A	Ç	B	I	U	S	G	R	A	N	V
O	V	C	E	O	X	A	U	N	I	U	S
U	M	O	C	L	U	D	A	P	M	L	M
Ç	E	Z	E	U	E	B	M	B	A	G	E
O	A	T	I	E	R	E	Z	O	O	A	N
J	H	T	R	A	N	Q	U	I	L	U	T
U	M	A	G	M	O	S	R	G	O	E	I
P	G	S	P	U	A	G	C	A	S	M	E
H	O	M	A	Ç	I	L	E	F	R	A	R
A	E	B	S	G	M	U	T	A	P	I	U
T	S	A	R	I	T	O	L	S	E	S	I
E	M	O	M	E	N	T	A	N	I	O	L
F	A	I	P	S	A	M	E	N	T	P	L

1. gran → granment
2. comú → comunament
3. tranquil → tranquil·lament
4. feliç → feliçment
5. momentani → momentàniament
6. boig → bojament
7. nul → nul·lament
8. lliure → lliurement
9. rude → rudament
10. pobre → pobrament

Atenció! És possible que hi haja més solucions: consulteu amb el professorat.

8

a) *corrent → corrents / d'arrapa i fuig

b) *alhora → a l'hora, *per suposat → per descomptat

c) *malament fetes → mal fetes

d) *en lloc → enlloc, *igual → potser / tal volta / tal vegada

e) *baix → sota, *aixina → així

f) *inclòs → inclús / fins i tot / àdhuc

g) *bé prompte → ben prompte, *gaire bé → gairebé

h) *poc a poc → a poc a poc

10

1. finalment
2. potser
3. solament / sols
4. òbviament
5. individualment
6. més o menys / aproximadament
7. extensament
8. Ara
9. Potser / Tal vegada / Tal volta
10. gairebé
11. tristament
12. menys
13. amb detall
14. en l'actualitat
15. almenys
16. només / tan sols
17. astutament
18. estúpidament
19. ací
20. cínicament
21. tant
22. absolutament
23. repetidament
24. en tot cas
25. fins i tot / inclús
26. menys
27. sobretot
28. sempre
29. metòdicament

11

1. precisament
2. justament
3. utopia
4. més enllà
5. creença
6. s'instal·laran
7. ara/actualment
8. neguits/cabòries/ maldecaps
9. estrepitosament
10. majúscules
11. endinsava
12. anit / l'altra nit
13. Alger
14. en veu alta
15. immigració
16. intel·lectualment
17. va discursejar / discursejà
18. on
19. Raonablement
20. ni
21. desafortunats/dissortats/ desventurats
22. massa
23. horada
24. primer / al començament / inicialment
25. només
26. Potser

12

1. ací/aquí
2. a la vora
3. fruita
4. de cap manera
5. damunt/a més
6. malalta
7. contràriament
8. perfectament
9. atemoridor/temible
10. mai
11. imatgeria
12. perfectament
13. tan
14. profundament
15. enfrontar-te
16. del tot
17. evidentment
18. prosseguir
19. travessa / drecera
20. abans
21. del tot
22. Aleshores
23. greixos
24. nodridora
25. en veu baixa
26. en l'àmbit òptic
27. ratapinyada
28. Relativament
29. sens dubte
30. urpes
31. invasió
32. rebombori
33. en sec
34. parpellejar
35. ací/aquí
36. apassionat
37. destral
38. mutu

13

1. sobretot
2. mai
3. avui en dia / ara per ara
4. precisament
5. sistemàticament
6. tan sols / solament
7. subversivament
8. degudament
9. Consegüentment
10. fins i tot
11. cabdals
12. conceptualment i històricament / conceptualment i històrica
13. de manera errònia
14. càstigs/castics
15. llegat
16. ressignificar
17. sobre tot
18. també
19. Malauradament/ dissortadament/ desafortunadament
20. reblar

COMPRENSIÓ ESCRITA

14

1. F
2. c
3. b
4. a
5. c
6. b
7. b

COMPRENSIÓ ORAL

15

Transcripció

Els moriscos foren conduïts en llargues columnes fins als ports de Vinaròs, València, Dénia, Xàbia i Alacant, on els esperaven les galeres de l'armada reial i nombrosos vaixells mercants, en la seua major part italians, atrets per les enormes expectatives de guany, ja que, en un últim gest d'afront i d'ignomínia, els deportats van ser obligats a pagar el passatge. L'operació es va completar en poc més de tres mesos, d'octubre de 1609 a gener de 1610, i segons registres d'embarcament, prou exactes i fiables, afectà unes 111.396 persones, que van ser transferides principalment al nord d'Àfrica i, en menor mesura, als dominis turcs. En alguns casos, els moriscos van ser víctimes d'assalts i robatoris per part dels cristians vells i fins i tot, ja en alta mar, de la tripulació que els transportava. En altres, per contra, pogueren comptar amb la protecció d'alguns nobles, com el duc de Gandia, que escortà els seus antics vassalls fins a Dénia, o el duc de Maqueda, que acompanyà els seus fins al mateix port d'Orà.

Els mateixos contemporanis estaven ja dividits. Mentre que la major part dels arbitristes consideraven que l'expulsió a penes repercutí en l'economia del país, els senyors estaven desolats. Ambdues visions no deixaven de ser interessades, justificatives. Per una banda, és cert que la recuperació començà l'endemà mateix de l'expulsió, gràcies a una ingent mobilització poblacional que redistribuí els recursos humans del país i, en menor mesura, a l'aportació forana; recuperació que només es va veure frenada per les terribles pestes del segon quart de la centúria. Per altra, però, no podem oblidar que els moriscos constituïen un terç del conjunt de la població, i probablement un percentatge encara major de la població activa, ja que entre ells no hi havia nobles, ni soldats, ni capellans ni marginats. Amb ells, com argumentaven els opositors a l'expulsió, desapareixia una força de treball eficaç i dúctil i unes rendes substancioses i segures no sols per a la noblesa sinó també per a moltes institucions eclesiàstiques i per als grups urbans creditors al seu torn de la noblesa. L'impacte de la seua deportació no es limitava, doncs, als grups socials i a les àrees geogràfiques més directament afectats, sinó que influïa en general sobre el conjunt del país.

Reomplir els buits, assolir el nivell demogràfic anterior a 1609, era el primer objectiu, la tasca més urgent. Tres segles després de la conquesta, molts dels fenòmens que havien tingut lloc aleshores, com ara el sobtat descens demogràfic, la concentració i simplificació de poblament, el seu desplaçament cap al litoral, els fluxos migratoris i l'aportació forana, tornaven a produir-se. No de bades l'expulsió representava la culminació definitiva de la conquesta, la consecució d'un propòsit que no havia estat possible aleshores: l'extirpació absoluta de la població musulmana. Ara, una vegada consumada, les conseqüències més immediates, i també les més visibles, van ser la brusca caiguda de la població i la desocupació d'àmplies zones del país.

Respostes

1. c	**3.** b	**5.** c	**7.** c
2. a	**4.** b	**6.** a	

[Arbitristes: seguidors de l'arbitrisme, corrent de pensament politicoeconòmic que proposa uns mitjans únics i simples per a superar una etapa de decadència econòmica.]